LEWIATAN

RAPORT **ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU**

POLSKIEJ SIECI HANDLOWEJ LEWIATAN ZA ROK 2023

EDUKACJA

ŚWIADOMOŚĆ

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Spis treści

1. Wprowadzenie do raportu 6

2. List Prezesa PSH Lewiatan 7

3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany? 10

4. O Polskiej Sieci Handlowej Lewiatan 13

4.1. Najważniejsze definicje: Lewiatańczyk i franczyza partycypacyjna 14

4.2. Lewiatan w liczbach 15

4.3. Nasze przewagi konkurencyjne 18

4.4. Partnerstwa 19

5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości 21

5.1. Model biznesowy 21

5.1.1. Role i zadania wynikające z Regulaminu organizacyjnego PSH Lewiatan 22

5.1.2. Misja, wizja, wartości oraz zasady Sieci 23

5.1.3. Pakiet franczyzowy 24

5.1.4. Rozwiązania technologiczne 25

5.2. Otoczenie i trendy rynkowe 26

5.3. Strategia biznesowa 27

5.4. Skala biznesu 28

5.5. Łańcuch wartości, proces dystrybucji i sprzedaży 29

5.5.1. Łańcuch wartości sieci Lewiatan 29

5.5.2. Proces dystrybucji i sprzedaży 30

6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan 31
6.1. Struktura organizacyjna Sieci 31
6.2. Struktura właścicielska 32
7. Produkty i usługi 33
7.1. Marka własna Lewiatan 34
7.1.1. Jakość i bezpieczeństwo marki własnej 35
7.2. Produkty lokalne 36
7.3. Nagrody i wyróżnienia przyznane PSH Lewiatan w 2023 roku 39
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan 41
8.1. Dialog z interesariuszami 41
8.1.1. Interesariusze PSH Lewiatan 42
8.2. Mapa istotności 44
8.3. Strategia zrównoważonego rozwoju PSH Lewiatan „Lokalnie odpowiedzialny 2023-25” 45
8.4. Jak zarządzamy naszą Strategią zrównoważonego rozwoju? 46
8.4.1. Edukacja o ESG 47
8.5. Poziom zaawansowania w realizacji Strategii zrównoważonego rozwoju w 2023 roku 48
8.6. Lewiatan zawsze zgodnie z zasadami (filar III) 49
8.6.1. Kodeks etycznego postępowania PSH Lewiatan 49
8.7. Działania środowiskowe (filar I) 50
8.7.1. Energooszczędny Sklep – Zrównoważony Biznes 50
8.7.2. Eko pakowanie w Lewiatanie 52

8.7.3. System kaucyjny w Polsce – wyzwania dla przedsiębiorców 53
8.7.4. Przeciwdziałanie marnowaniu żywności 56
8.7.5. Dane źródłowe z obszaru środowiskowego 58
8.8. Lewiatan dla społeczeństwa (filar II) 63
8.8.1. Zatrudnienie 63
8.8.2. Edukacja i szkolenia 64
8.8.3. Urodzeni Przedsiębiorcy 67
8.8.4. Lokalnie odpowiedzialny – działania na rzecz otoczenia 68
8.8.5. Projekty Fundacji PSH Lewiatan. Blisko Twoich potrzeb 73
9. O Raporcie 75

Spis treści

1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

1
Wprowadzenie do raportu

Oddajemy w Państwa ręce drugi już Raport zrównoważonego rozwoju PSH Lewiatan **„Edukacja, świadomość, odpowiedzialność”** za 2023 rok. Znajduje się w nim sprawozdanie zarówno z realizowanej od 2022 roku Strategii zrównoważonego rozwoju PSH Lewiatan 2023-25, jak i podejścia Sieci do regulacji Unii Europejskiej w obszarach związanych z ESG. Nasza firma jest obecnie na ważnym etapie: nie tylko implementujemy założenia Strategii zrównoważonego rozwoju na wszystkich poziomach naszej organizacji, która sama w sobie ma bardzo skomplikowaną strukturę, ale również wdrażamy system do zbierania danych z wszystkich obszarów działalności. To ogromne przedsięwzięcie, któremu musimy sprostać. Chcemy, by niniejszy raport przybliżył czytelnikom nie tylko nasze działania, ale również pozwolił zrozumieć wyzwania, z którymi przychodzi nam się na co dzień mierzyć. I wreszcie – to także publikacja, która ma na celu pokazanie codziennych biznesowych i społecznych wysiłków 2073 przedsiębiorców prowadzących sklepy w całej Polsce, a które na co dzień odpowiadają na potrzeby ponad 2 mln klientów naszych sklepów.

2 mln
klientów dziennie

2073
przedsiębiorców

Spis treści

1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

2
List Prezesa PSH Lewiatan

Szanowni Państwo, Drodzy Lewiatańczycy,

to już drugi Raport zrównoważonego rozwoju Polskiej Sieci Handlowej Lewiatan. W tym roku nosi tytuł **„Edukacja, świadomość, odpowiedzialność"** i dzielimy się w nim z Państwem naszym działaniami podjętymi w obszarze ESG.

Za nami pełen wyzwań rok 2023, który upłynął pod znakiem spowolnienia gospodarczego oraz trudnej sytuacji geopolitycznej. Powyższe czynniki nie tylko wybrzmiewały w mediach, ale również wpłynęły na pogorszenie nastrojów konsumenckich i obniżyły skłonność przedsiębiorców do inwestycji. Rosnące ceny żywności i koszty życia sprawiły, że Polacy ograniczyli zakupy, inaczej zarządzają domowym budżetem. W odpowiedzi na zmianę nastrojów konsumenckich najwięksi gracze rynkowi, zabiegając o klienta, rozpoczęli silną rywalizację, wykorzystując presję cenową. Wpłynęła ona na rentowność sklepów detalicznych, w tym również naszej Sieci, dlatego priorytetem dla nas jako franczyzodawcy było podjęcie działań chroniących naszych przedsiębiorców, takich jak poprawa efektywności energetycznej sklepów czy wzmocnienie oferty marki własnej. Pomimo wszystkich tych niesprzyjających czynników udowodniliśmy, że potrafimy skutecznie działać w dynamicznie zmieniających się warunkach rynkowych oraz że jesteśmy stabilnym i odpowiedzialnym partnerem dla naszych interesariuszy.

W 2023 roku wypracowaliśmy obrót detaliczny na poziomie **16,6 mld zł**[1], co jest wynikiem **o 9% wyższym** niż w roku 2022. Zwiększyliśmy też liczbę placówek – dziś sieć Lewiatan tworzy **3229 sklepów**,

1 Obrót detaliczny osiągnięty przez PSH Lewiatan w 2023 roku.

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

a w **16 Spółkach Regionalnych** zrzeszamy **2073 przedsiębiorców** zatrudniających ponad **34 tys. pracowników**.

Wciąż niezmiennie ważnym elementem działalności naszej Sieci są inicjatywy związane ze zrównoważonym rozwojem. Silna i odpowiedzialna społecznie oraz środowiskowo marka to jeden z głównych filarów naszej strategii biznesowej, którą wspiera realizacja **Strategii zrównoważonego rozwoju PSH Lewiatan „Lokalnie odpowiedzialny 2023-25”**. Koncentruje się ona na takich zagadnieniach, jak: Lewiatan i klimat, Lewiatan i społeczeństwo oraz Lewiatan zawsze w zgodzie z zasadami.

By jak najlepiej wykorzystać nasze atuty związane z obszarem ESG oraz skutecznie zarządzać tym obszarem, wsłuchaliśmy się w głos naszych interesariuszy: pracowników, franczyzobiorców, klientów sklepów, dostawców i producentów. Osią działań w tym zakresie było m.in. przeprowadzenie pierwszego badania istotności. Opinie w nim zebrane pomogły określić kluczowe cele zrównoważonego rozwoju na kolejne lata i stały się fundamentem do opracowania Strategii zrównoważonego rozwoju PSH Lewiatan 2023-25. Istotnym krokiem wynikającym ze Strategii było stworzenie stanowiska Liderki ESG, operacyjnie odpowiadającej za cały obszar działań w tym aspekcie. Bezpośredni nadzór nad tym stanowiskiem sprawuje Prezes Zarządu. W naszej działalności odnosimy się do 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ.

Również w ramach Strategii zrównoważonego rozwoju od zeszłego roku trwają, będące już na finiszu, prace nad Kodeksem etycznego postępowania, bazującym na wspólnych wartościach etycznych i zasadach prowadzenia odpowiedzialnego biznesu. Dokument będzie adresowany do wszystkich jednostek organizacyjnych Sieci oraz do franczyzobiorców, pracowników, dostawców i partnerów biznesowych. Warto przy tym nadmienić, że PSH Lewiatan należy też do grona sygnatariuszy Kodeksu franczyzy.

Systematycznie wspieramy również rozwój naszych pracowników, zapewniając im możliwości podnoszenia kompetencji i motywując ich do wzajemnej wymiany wiedzy oraz do kształcenia. W 2023 roku w szkoleniach Centrum Edukacyjnego Lewiatan wzięło udział blisko 6 tys. uczestników, którzy skorzystali ze 199 modułów edukacyjnych. Ponadto na platformie Lewiatan Biznes publikujemy treści poradnikowe. Korzysta z nich aktywnie 96% ankietowanych. Po materiały związane ze zrównoważonym rozwojem sięga co drugi z nich (54%).

Rok 2024 rozpoczyna trzecią dekadę działalności Polskiej Sieci Handlowej Lewiatan. To dla nas ważna data, pokazuje, jak przez te 30 lat zmienił się rynek i nasza Sieć. Dla nas, detalistów, będzie to rok wielu wyzwań: z jednej strony rywalizacji o uwagę klienta, walki o wolumen i rentowność, z drugiej zaś będzie czasem zmiany i podążania za nowymi trendami. Zmiana niesie za sobą szansę – na rozwój, położenie większego nacisku na wartości będące fundamentem naszej firmy – m.in. na lokalność i odpowiedzialność. Świadomy konsument bowiem coraz częściej wybiera marki i produkty zrównoważone. Dlatego, mimo formalnego obowiązku, od dwóch lat dokładamy wszelkich starań, by PSH Lewiatan była gotowa na zmiany legislacyjne, szczególnie dotyczy to przygotowania naszych przedsiębiorców do obowiązku cyklicznego raportowania ich wpływu na otoczenie.

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

W niedalekiej przyszłości będziemy również zobowiązani do spełnienia wymogów kolejnych przepisów, które będą rzutować na cały nasz łańcuch dostaw i na rynek w ogóle. Kluczową dla branży handlu detalicznego regulacją będzie ta wprowadzająca system kaucyjny. Nowe przepisy oznaczają dla całego rynku, w tym dla naszych franczyzobiorców, rewolucję operacyjną. Zwłaszcza że wiele z aspektów nowego systemu nie jest jeszcze gotowych i czytelnych dla przedsiębiorców. Dlatego też bardzo aktywnie jako PSH Lewiatan działamy na rzecz przedsiębiorców i jesteśmy zaangażowani w dialog w obszarze legislacji. Inicjatywą mającą wspierać to działanie jest funkcjonująca już na wewnętrznej platformie komunikacyjnej sekcja **Odpowiedzialny Biznes**, poświęcona zagadnieniom związanym z ESG.

Jestem przekonany, że odpowiedzialny rozwój i integracja ze środowiskiem, w którym żyjemy, są kluczem do rozwoju firmy przyjaznej zarówno ludziom, jak i naszemu otoczeniu. Dziękuję wszystkim, którzy angażują się w codzienną pracę na rzecz zrównoważonego rozwoju PSH Lewiatan.

Z przyjemnością zapraszam do zapoznania się z Raportem zrównoważonego rozwoju PSH Lewiatan „Edukacja, świadomość, odpowiedzialność” za rok 2023. Wierzę, że jego lektura pozwoli Państwu lepiej zrozumieć naszą działalność.

Bardzo dziękuję całemu zespołowi, który przez kilka miesięcy z ogromnym zaangażowaniem pracował nad jego przygotowaniem.

Serdecznie zapraszam do lektury.
Z poważaniem
Robert Rękas
Prezes Zarządu Lewiatan Holding S.A.

Spis treści

1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

3
Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?

Szanowni Państwo,

od ubiegłego roku wiele zmieniło się w obszarze zrównoważonego rozwoju. W biznesie i wśród konsumentów rośnie świadomość związana z odpowiedzialną produkcją i konsumpcją. W życie weszła **dyrektywa CSRD**[2], która reguluje kwestie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie ESG, a za kilka tygodni przełoży się na istotne zmiany w obowiązującej firmy Ustawie o rachunkowości. Zostały też zatwierdzone **ESRS**[3] – pierwsze, europejskie standardy w tym obszarze. Branża handlowa przygotowuje się również do wejścia w życie przyjętej w połowie minionego roku Ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, tzw. systemu kaucyjnego. Nowe regulacje to dodatkowe obciążenia, które istotnie wpływają na bieżącą i przyszłą działalność PSH Lewiatan oraz poszczególnych franczyzobiorców[4].

Czekające nas zmiany rodzą wyzwania organizacyjne i kosztowe. Struktura naszej Sieci wymaga oddolnego przekazywania danych z pojedynczego sklepu do Spółki Regionalnej i dalej do centrali. Chcemy poprzez nasze struktury wspierać przedsiębiorców w transformacji ich sklepów w firmy prowadzone w sposób zrównoważony. Zależy nam, by sprostali oni zarówno regulacjom, jak i oczekiwaniom klientów oraz nabrali przekonania,

2 CSRD – ang. *Corporate Sustainability Reporting Directive*, dyrektywa o raportowaniu zrównoważonego rozwoju.
3 ESRS – ang. *European Sustainability Reporting Standards*, Europejskie Standardy Sprawozdawczości Zrównoważonego Rozwoju.
4 Szerzej o wyzwaniach stojących przed Lewiatanem piszemy w rozdziałach: „Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan" i „O raporcie".

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

że zrównoważony rozwój jest dla nas wszystkich drogą do efektywniejszego, bardziej konkurencyjnego biznesu. Dlatego budujemy system zbierania danych i od od ubiegłego roku zbieramy informacje o działalności sklepów. To dla nas ważny etap. Z uwagi na demokratyczny charakter struktury Sieci przedsiębiorcy są niezależni i muszą samodzielnie przygotować się do raportowania i nowych regulacji. Chcemy ich wesprzeć w tym procesie, pokazać różne rozwiązania i – jeśli to możliwe – jako franczyzodawca przejąć część zadań.

Rozumiemy, że z punktu widzenia właściciela sklepu obowiązki związane z ESG to dodatkowe obciążenie, niejednokrotnie obarczone dużą biurokracją. Każda zmiana czy nowość budzi pewną niechęć lub obawy. Dlatego też rolą PSH Lewiatan jest nie tylko wsparcie przedsiębiorców w tym procesie, bycie ich partnerem merytorycznym, ale także wskazanie korzyści, jakie zrównoważony rozwój przyniesie im i ich sklepom.

Regulacje są nowe, wciąż się ich uczymy i konfrontujemy ich zapisy z realiami naszego rynku i modelu biznesowego. Dlatego równolegle pracujemy nad rekomendacjami dla przedsiębiorców, co może być istotne nie tylko dla Lewiatańczyków, ale i całej branży. Dzielimy się również naszą wiedzą w zakresie prawidłowego raportowania danych.

W niniejszym raporcie porównujemy już część danych z roku 2022 i 2023. Cieszy nas widoczny w wielu aspektach progres, a wnioski, które będziemy mogli wyciągnąć z analizowanych danych przełożą się na wymierne korzyści i dla środowiska, i dla naszego biznesu.

Katarzyna Długa
Liderka ESG w PSH Lewiatan

Prowadzenie przedsiębiorstwa w tak dynamicznie zmieniających się czasach jest nie lada wyzwaniem. Będąc właścicielką dwóch sklepów należących do sieci Lewiatan, wiem, że nasz biznes to nie tylko sprzedaż sprawdzonej jakości produktów i zapewnienie profesjonalnej obsługi klienta w nowoczesnym, atrakcyjnym sklepie. To także bycie na bieżąco: z trendami, regulacjami prawnymi i wynikającymi z nich obowiązkami, których przybywa. W tym świetle zrównoważony rozwój jest kolejnym wyzwaniem, łączy się bowiem często z inwestycjami, problemami z transformacją dla przedsiębiorstwa. Naszą firmę prowadzimy rodzinnie, nie tylko z mężem, ale także z naszą córką. Dlatego zdajemy sobie sprawę, że zmiany w obszarach środowiskowym, społecznym czy w zakresie ładu korporacyjnego należy sukcesywnie wprowadzać nie tylko dla nas, ale także – a może przede wszystkim – dla niej i kolejnych pokoleń.

Sylwia Marek
Przedsiębiorczyni, współwłaścicielka
dwóch sklepów Lewiatan Zachód

Spis treści

1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

4
O Polskiej Sieci Handlowej Lewiatan

Polska Sieć Handlowa Lewiatan istnieje na rynku już od 30 lat – w tym roku będziemy obchodzić ten ważny dla nas jubileusz. Powstaliśmy jako oddolna, wspólna inicjatywa przedsiębiorców, którzy chcieli w ten sposób stworzyć niezależną alternatywę dla wkraczających w tamtym czasie do Polski sieci handlowych z kapitałem zagranicznym. Opierając się na odpowiedzialności (za siebie nawzajem i za naszych klientów) oraz wyjątkowym modelu franczyzy partycypacyjnej, zbudowaliśmy jedną z największych, ogólnopolskich sieci handlowych. PSH Lewiatan działa blisko swoich klientów oraz lokalnych producentów – jedni i drudzy są bowiem naszymi sąsiadami. Dzięki zaangażowaniu 2073 przedsiębiorców pośrednio tworzymy ponad 50 tys. miejsc pracy, a bezpośrednio przedsiębiorcy i pracownicy sklepów stanowią liczącą ponad 34 tys. osób społeczność Lewiatańczyków. Rolą i głównym zadaniem PSH Lewiatan jest wsparcie przedsiębiorców w ich codziennym prowadzeniu biznesu oraz jego transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju, co pomaga im jeszcze skuteczniej konkurować na trudnym i dynamicznie zmieniającym się rynku.

34 tys.
osób pracujących w PSH Lewiatan

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

4.1 Najważniejsze definicje: Lewiatańczyk i franczyza partycypacyjna

LEWIATAŃCZYK

To przedsiębiorca prowadzący sklep w modelu **franczyzy partycypacyjnej** Polskiej Sieci Handlowej Lewiatan. Po przystąpieniu do Sieci otrzymuje on gwarantowane wsparcie Lewiatan Holding oraz Spółki Regionalnej, zrzeszającej sklepy pod wspólnym szyldem na określonym terenie. Relacje pomiędzy przedsiębiorcą a franczyzodawcą reguluje umowa franczyzowa oraz regulamin organizacyjny PSH Lewiatan.

OBOWIĄZKI LEWIATAŃCZYKA

1. Działanie według wartości i zasad PSH Lewiatan.
2. Prowadzenia działalności handlowej zgodnie z zasadami i standardami opracowanymi przez Sieć.
3. Realizacja postanowień kontraktów handlowych i okołobiznesowych.
4. Korzystanie z rozwiązań technologicznych usprawniających procesy biznesowe Sieci, takich jak: system CSA 2.0, system raportowania Power BI, wewnętrzny portal komunikacyjny Lewiatan Biznes oraz program lojalnościowy i aplikacja Mój Lewiatan.
5. Prowadzenie sprzedaży produktów marek własnych Lewiatan zgodnie z regulaminem, umową franczyzową i zaleceniami franczyzodawcy.
6. Budowa i utrzymywanie dobrego wizerunku sieci Lewiatan oraz realizacja jej działań promocyjnych.

FRANCZYZA PARTYCYPACYJNA

To autorski model biznesowego działania Polskiej Sieci Handlowej Lewiatan, w którym ogromne znaczenie odgrywa oparta na zaufaniu i wzajemnym szacunku współpraca pomiędzy franczyzodawcą a franczyzobiorcami w procesie tworzenia rozwiązań. Istotną rolę odgrywa w niej twórcza wymiana pomysłów, dzielenie się doświadczeniem oraz realny wpływ na kształt modelu biznesowego z poszanowaniem zasad, wartości oraz podziałem kompetencji obowiązujących w Sieci.

Spis treści

1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

4.2 Lewiatan w liczbach

od 1994 roku
na polskim rynku

3229
sklepów[5]

189
sklepów uruchomionych w ostatnim roku

16,6 mld zł
obrotu detalicznego[6]

47
nowo otwartych sklepów w formacie Lewiatan Express

626 747 m²
łącznej powierzchni sprzedaży

2 mln
klientów odwiedzających nasze sklepy każdego dnia

Lewiatan Holding S.A.
pełniący funkcję franczyzodawcy, właściciela marki, odpowiadający za strategię biznesową i rozwój Sieci

5 Stan na 31.12.2023 roku.
6 Obrót detaliczny osiągnięty przez PSH Lewiatan w 2023 roku.

Spis treści

1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

16
Spółek Regionalnych zajmujących się koordynacją prac i rozwojem sklepów na poziomie regionów

50 tys.
pośrednich miejsc pracy[7] dzięki realizacji strategii lokalności, czyli współpracy z lokalnymi dostawcami produktów do sklepów PSH Lewiatan

2073
przedsiębiorców

162
dostawców produktów marki własnej

516
przedsiębiorców posiadających więcej niż 1 sklep

1 mld zł
obrotu detalicznego produktów marki własnej

11%
wskaźnik rotacji przedsiębiorców[8]

6%
udział marki własnej w obrocie detalicznym Sieci

34 tys.
pracowników zatrudnionych w całej Sieci

10 tys.
lokalnych producentów dostarczających świeże warzywa, owoce, pieczywo i mięsa oraz inne produkty lokalne

7 Dane na podstawie badań wewnętrznych marki PSH Lewiatan z 2023 roku.
8 Wskaźnik rotacji wyliczony na bazie danych na koniec 2023 roku wg proporcji 224/2073*100%, gdzie 224 to liczba przedsiębiorców (identyfikowanych po numerze NIP), którzy opuścili Sieć w 2023 roku, a 2073 to liczba przedsiębiorców (NIP) należących do Sieci na koniec 2023 roku.

Spis treści

1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

79%
Polaków deklaruje znajomość marki Lewiatan[9]

78%
pozytywnie ocenia ostatnią wizytę w sklepie Lewiatan[10]

1,4 mln
pobrań aplikacji Mój Lewiatan

2 061 508
uczestników programu lojalnościowego

81%
interesariuszy uważa PSH Lewiatan za firmę odpowiedzialną społecznie

9 Dane za wrzesień 2023 roku na podstawie „Retail Brand Equity – tracking wizerunku marek sieci sklepów spożywczych", realizacja Inquiry dla Grupy Eurocash, 2024 rok.

10 Tamże.

Spis treści

1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

4.3 Nasze przewagi konkurencyjne

W dobie wszechobecnej globalizacji klienci niezależnie od tego, w jakim sklepie się pojawią – czy to tym stacjonarnym, czy to internetowym, otrzymują niemal identyczne doświadczenia zakupowe. Dlatego też PSH Lewiatan konsekwentnie stawia na indywidulane podejście do klienta. Nie jest to tylko i wyłącznie hasło, ale rzeczywistość biznesowa wynikająca z całej filozofii naszej Sieci. Indywidulane podejście jest z nami obecne już od 30 lat. Lewiatan powstał nie tylko jako oddolna inicjatywa polskich przedsiębiorców, ale również odpowiedź na potrzeby konsumentów. Nasze sklepy są bowiem blisko swoich klientów, bardzo często zlokalizowane na terenach wiejskich lub w małych miejscowościach (**aż 1369 z 3229 sklepów Sieci znajduje się w takiej lokalizacji)**) – dzięki temu to właśnie w Lewiatanie osoby zagrożone wykluczeniem w dostępie do produktów i usług mogą zrobić swoje codzienne zakupy. Nasi przedsiębiorcy niejednokrotnie są sąsiadami swoich klientów, stąd znają nie tylko ich potrzeby, ale również potrzeby środowiska, w którym funkcjonują. Te osobiste relacje to coś, co stanowczo wyróżnia sklepy PSH Lewiatan. To swoisty ekosystem wzbogacony o dobre produkty od lokalnych wytwórców i usługi dodatkowe, takie jak: wędzarnia, pizzeria czy minibistro. W sklepie klienci czują się jak u siebie również dlatego, że często właściciel sklepu inicjuje działania społeczne w sąsiedztwie. Sklep, zwłaszcza jeśli jest jednym z nielicznych w okolicy, to również miejsce, w którym można dowiedzieć się wartościowych rzeczy oraz – dzięki wsparciu komunikacyjnemu – kształtować dobre nawyki w duchu zrównoważonego rozwoju. PSH Lewiatan konsekwentnie wdraża inicjatywę Wybieram lokalne, co oznacza, że w sklepach jest wiele artykułów od lokalnych dostawców i producentów. Ponieważ w całej sieci Lewiatan średnia odległość od producenta do sklepu to **ok. 20-50 km**, a często nawet **mniej niż 10 km**, produkty bardzo szybko trafiają do klienta, nie przechodzą bowiem przez centra logistyczne czy hurtownie, tylko są dostarczane bezpośrednio do sklepu. Maksymalnie skracamy łańcuch dostaw – zgodnie ze strategią „Od pola do stołu", która jest częścią Europejskiego Zielonego Ładu.

PSH Lewiatan ambitnie podejmuje wyzwania związane zarówno z nowymi technologiami, jak i transformacją biznesu na zrównoważony rozwój, dzięki czemu na naszych klientów czeka w sklepach nie tylko indywidulane i sąsiedzkie podejście, ale również nowoczesność.

Sklepy Sieci są zaangażowane w wiele lokalnych inicjatyw: od rajdu rowerowego, przez konkursy w sąsiedniej szkole, wsparcie dzieci z ośrodka rehabilitacyjnego czy domu dziecka, po zbiórki darów dla przytuliska dla zwierząt. Klienci widzą to i w konsekwencji traktują nasze placówki nie tylko jak sklep, w którym zaopatrują się w potrzebne produkty, ale jako sąsiada i ważne ogniwo lokalnego życia i społeczności.

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

4.4 Partnerstwa

PSH Lewiatan działa na terenie całej Polski. Nasz biznes łączy się również z nawiązywaniem relacji z licznymi partnerami na poziomie lokalnym. Jest to zarówno współpraca z organizacjami pozarządowymi, szpitalami, domami dziecka, jak i samorządem. Jako jedna z największych sieci handlowych w Polsce jesteśmy ważnym członkiem dialogu dotyczącego przedsiębiorczości, warunków prowadzenia działalności gospodarczej, a przede wszystkim – polskiego handlu. Naszą misję w tym zakresie realizujemy jako członek Polskiej Izby Handlu, a także sygnatariusz Kodeksu franczyz.

PSH Lewiatan **jest członkiem:**
Polskiej Izby Handlu

POLSKA IZBA HANDLU

Zobacz więcej na:

Dobre praktyki dla rynku franczyzy
Kodeks dobrych praktyk dla rynku franczyzy
kodeksfranczyzy.org.pl

Nasza rodzina z Lewiatanem współpracuje od samego początku. Tata nie tylko założył pierwsze sklepy, ale także przewodził przez 10 lat Spółce Regionalnej Lewiatan Bielsko-Biała. Angażujemy się również w prace Rady Franczyzowej oraz zespołów doradczych, pracujących nad rozwiązaniami dla całej Sieci. Dlatego mogę bez wątpienia stwierdzić, że jesteśmy dumnymi i aktywnymi Lewiatańczykami! Wyzwania wynikające z dyrektywy CSRD od 2024 roku będą dotyczyć nie tylko Sieci jako całości, ale także nas jako przedsiębiorców. Dlatego już w 2022 roku włączyliśmy się w proces zbierania danych do Raportu. Jest to doskonały sposób na sprawdzenie i przenalizowanie swojego biznesu, zwłaszcza gdy w toku codziennej pracy pewne kwestie nam umykają. Moim zdaniem zrównoważony rozwój mówi przede wszystkim o usprawnianiu biznesu, ograniczaniu zużycia zasobów naturalnych, a tym samym zmniejszaniu kosztów, co jest aktualnie priorytetem dla przedsiębiorców walczących o rentowność.

Krzysztof Makowski
Przedsiębiorca, współwłaściciel 17 sklepów Lewiatan Bielsko-Biała

Spis treści

1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

5 Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości

5.1 Model biznesowy

PSH Lewiatan to unikalny i wyjątkowy na polskim rynku model biznesowy: opiera się on na współpracy przedsiębiorców (franczyzobiorców) – właścicieli sklepów spożywczych na terenie całej Polski. Strukturę firmy stanowi **16 Spółek Regionalnych** oraz **Lewiatan Holding** (centrala Sieci) z siedzibą we Włocławku. Razem tworzą one regulowaną umową franczyzową oraz opartą na wspólnych wartościach Polską Sieć Handlową Lewiatan.

Nasz model umowy franczyzowej kwalifikujemy jako franczyzę partycypacyjną. Działa ona na zasadach demokratycznych. Przy Spółkach Regionalnych istnieją **Rady Franczyzobiorców**, do których należą przedstawiciele przedsiębiorców z danego regionu. Pełnią one funkcje doradcze. Zarządy Spółek pracują również wspólnie podczas spotkań operacyjnych, a minimum dwa razy w roku spotykają się w poszerzonym składzie Zarządów i reprezentantów Rad Franczyzobiorców. Działają również dwa zespoły doradcze: Zespół ds. Technologii oraz Zespół ds. Handlu. Kompetencje każdego z organów są ściśle określone w dokumentach wewnętrznych, które opisują także przebieg procesów. Rolą Spółek Regionalnych i Lewiatan Holding jest wspieranie franczyzobiorców w rozwoju ich biznesu, co przekłada się na rozwój całej firmy. Kompetencje w organizacji podzielone są pomiędzy trzy poziomy.

LEWIATAN HOLDING

SPÓŁKI REGIONALNE

FRANCZYZOBIORCY

ZESPÓŁ DS. HANDLU

ZESPÓŁ DS. TECHNOLOGII

REGIONALNE RADY FRANCZYZOBIORCÓW

ZEBRANIE ZARZĄDÓW SPÓŁEK

GRUPY PROJEKTOWE

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

5.1.1

Role i zadania wynikające z Regulaminu organizacyjnego PSH Lewiatan

Ogólnopolsko
Wpływ na organizację

Lokalnie
Wpływ na relacje z klientem

Lewiatan Holding S.A.
poziom ogólnopolski

- Budowanie zintegrowanej sieci handlowej zgodnie z przyjętymi standardami
- Rozwój pakietu franczyzowego
- Zawieranie ogólnopolskich kontraktów handlowych i wprowadzanie do obrotu produktów marki własnej
- Zarządzanie centralnym asortymentem
- Przygotowanie ogólnopolskich działań promocyjnych
- Zawieranie umów okołobiznesowych wspierających rozwój Sieci
- Zarządzanie wiedzą o kliencie
- Szkolenia

Spółki Regionalne
poziom regionalny

- Budowa i rozwój Sieci na wyznaczonym terenie, w zgodzie z obowiązującymi standardami
- Zarządzanie wiedzą o kliencie
- Zawieranie regionalnych kontraktów handlowych
- Wsparcie przedsiębiorców w rozwoju biznesu (w tym doradztwo w modernizacji i aranżacji sklepów)
- Zarządzenie regionalnymi promocjami i komunikacją marketingową

Franczyzobiorca
poziom lokalny

- Prowadzenie działalności handlowej zgodnie z zasadami i standardami Sieci
- Zarządzanie asortymentem, ze szczególnym uwzględnieniem produktów lokalnych
- Budowanie lokalnych relacji z klientami, dostawcami, partnerami
- Angażowanie się w lokalne inicjatywy społeczne
- Wdrażanie aktywności ogólnopolskich, regionalnych i lokalnych dla klientów
- Dbałość o wizerunek Sieci

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

5.1.2
Misja, wizja, wartości oraz zasady Sieci

MISJA

Łączyć i realizować potrzeby konsumentów w lokalnej społeczności, tworząc zorganizowany ekosystem niezależnego handlu detalicznego w Polsce.

WIZJA

Chcemy być najlepszym partnerem biznesowym niezależnych przedsiębiorców rozwijających sieć franczyzową sklepów detalicznych, w których każdy konsument i przedsiębiorca czerpie korzyści z siły ogólnopolskiej sieci i wartości lokalnych relacji.

WARTOŚCI

Bliskość
Partnerstwo
Przedsiębiorczość
Odpowiedzialność

ZASADY 3W

Współtworzymy
Współdecydujemy
Współodpowiadamy

W PSH Lewiatan tworzymy firmę, która jest bardzo różnorodna pod wieloma względami. Ta różnorodność oraz umiejętność dopasowywania się do potrzeb lokalnego rynku pozwalają budować naszą unikalną wartość i przewagę konkurencyjną. Jednocześnie wpływają one na kształt tworzonych przez nas rozwiązań i narzędzi oferowanych przedsiębiorcom. Dzięki temu mogą oni odpowiadać na potrzeby **odwiedzających nasze sklepy codziennie 2 mln klientów.**

Przedsiębiorcy współpracują z PSH Lewiatan w modelu franczyzy partycypacyjnej, co oznacza, że zachowują bardzo dużą niezależność w prowadzeniu swojego biznesu. Wierzymy, że wiedzą najlepiej, jak działać i jakie są potrzeby ich lokalnych klientów.

Rolą Lewiatan Holding i Spółek Regionalnych jest natomiast organizacja wszechstronnego wsparcia, dzięki któremu przedsiębiorcy mogą systematycznie podnosić swoją rentowność i konkurować na tym trudnym rynku.

Przedsiębiorcy skupieni w Sieci działają na podstawie umowy franczyzowej. Szczegółowo określa ona zasady funkcjonowania w PSH Lewiatan oraz zapewnia im kompleksowy, systematycznie rozwijany pakiet franczyzowy. Każdy przedsiębiorca, realizujący obowiązki wynikające z przynależności do Sieci, może liczyć także na wynagrodzenie, które ściśle regulują ustalenia wewnątrz organizacji.

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

5.1.3 Pakiet franczyzowy

Atrakcyjny i konkurencyjny pakiet franczyzowy to podstawa naszej współpracy. Oferta Lewiatana dla obecnych i przyszłych uczestników Sieci cały czas jest rozwijana i optymalizowana pod kątem zmieniających się oczekiwań rynkowych i bieżących potrzeb przedsiębiorców.

Według „Raportu Strategicznego 2024: Dystrybucja FMCG w Polsce" opublikowanego przez Consumer Panel Services GfK w marcu 2024 roku najbardziej oczekiwaną i docenianą przez franczyzobiorców formą wsparcia są:

62% Niższe ceny

36% Lepsze dopasowanie asortymentu

33% Odświeżenie wyglądu lokalu

23% Pomoc przy redukcji zużycia energii elektrycznej

11% wskaźnik rotacji przedsiębiorców[11]

Przynależność przedsiębiorców do PSH Lewiatan

Okres	Liczba	Procent
Ponad 10 lat	1088	38%
Powyżej 5 lat	1843	65%
Dłużej niż 3 lata	2150	75%

Generalny schemat tworzenia pakietu franczyzowego opiera się na następujących fundamentach:

WSPARCIE w funkcjonowaniu sklepu oraz ekspansji

WSPARCIE w komunikacji i aktywizacji klientów sklepów

Skuteczne działania **MARKETINGOWE I HANDLOWE**

DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE relacje z lokalnymi społecznościami **EDUKACJA** przedsiębiorców

11 Wskaźnik rotacji wyliczony na bazie danych na koniec 2023 roku wg proporcji 224/2073*100%, gdzie 224 to liczba przedsiębiorców (identyfikowanych po numerze NIP), którzy opuścili Sieć w 2023 roku, a 2073 to liczba przedsiębiorców (NIP) należących do Sieci na koniec 2023 roku.

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

5.1.4 Rozwiązania technologiczne

W sieci Lewiatan istotną rolę odgrywa łączenie nowoczesnych rozwiązań technologicznych, wspierających przedsiębiorców w budowaniu i wzmacnianiu ich biznesu, z dbaniem o kontakt z klientami i lokalną społecznością. Takie właśnie funkcje spełniają nasz program lojalnościowy i aplikacja mobilna Mój Lewiatan. Są one systematycznie aktualizowane i ulepszane, przy uwzględnieniu zmieniających się potrzeb zarówno przedsiębiorców, jak i klientów.

Główne benefity z przynależności do PSH Lewiatan dla przedsiębiorców

TECHNOLOGIA I STANDARD prowadzenia sklepu

KONTRAKTY HANDLOWE (centralne i regionalne) oraz **PRODUKTY MARKI WŁASNEJ**

PROGRAMY SZKOLENIOWE CEL 2.0

DZIAŁANIA MARKETINGOWE (gazetki, ulotki, plakaty, Digital Signage) oraz **AKTYWACJE KONSUMENCKIE** (loterie, konkursy)

OGÓLNOPOLSKIE KAMPANIE REKLAMOWE w mediach

UMOWY OKOŁOBIZNESOWE I UBEZPIECZENIE OC

Program i aplikacja **MÓJ LEWIATAN**

NOWE MODELE PROMOCJI oraz automatyzacja procesów promocyjnych

CENTRALNY SYSTEM ANALITYCZNY dostęp do analityki PowerBI

LEWIATAN BIZNES portal do komunikacji wewnętrznej

SKLEP ON-LINE DO ZAKUPÓW materiałów kosztowych

WACHLARZ DZIAŁAŃ DLA PRZEDSIĘBIORCÓW wspierających lokalne społeczności

Spis treści

1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

5.2 Otoczenie i trendy rynkowe

Koniunktura gospodarcza i sytuacja geopolityczna wpływają na sytuację rynkową zarówno PSH Lewiatan, jak i całej branży handlu detalicznego. Rok 2023 minął w cieniu spowolnienia gospodarczego, dużej inflacji, wysokich stóp procentowych oraz trudnej sytuacji międzynarodowej spowodowanej wojną w Ukrainie i konfliktem zbrojnym w Strefie Gazy. Pomimo lepszych prognoz gospodarczych pod koniec roku i umiarkowanie optymistycznych scenariuszy stabilizacji gospodarki w 2024 roku był to rok pełen trudnych chwil i niepokoju. Powyższe czynniki w oczywisty sposób utrudniały Lewiatańczykom prowadzenie codziennego biznesu w konkurencyjny sposób. Jednocześnie trzeba pamiętać o tym, że nie tylko biznes zmaga się z problemami. Dotykają one również konsumentów, którzy na co dzień odczuwają nie tylko skutki inflacji, lecz również napięcia społeczne generowane przez sytuację geopolityczną. Widzimy wyraźnie, że wraz z rosnącymi cenami kurczy się zawartość koszyka zakupowego. Polacy kupują, ale w swoich wyborach są coraz ostrożniejsi, coraz częściej też zwracają uwagę nie tylko na cenę, ale również na jakość produktów. To, co na pewno cieszy, to wzrastająca świadomość – również naszych klientów – dotycząca tego, co i jak kupują. Lewiatan stara się sprostać tym oczekiwaniom: przede wszystkim zapewniając produkty w rozsądnych cenach oraz rozbudowując ofertę marki własnej. Znajdują się w niej artykuły odpowiadające potrzebom klientów poszukujących produktów zdrowszych oraz roślinnych. W dynamicznej sytuacji rynkowej – która ma również wpływ na stabilność łańcucha dostaw – bardzo ważny jest fakt, że Sieć już od dawna promuje i oferuje produkty lokalne, co zapewnia naszym klientom bezpieczny dostęp do zdrowej, polskiej żywności. Sama struktura PSH Lewiatan, w której tak istotną rolę odgrywają przedsiębiorcy, znający potrzeby swoich klientów, pozwala na elastyczne i bardzo dynamiczne reagowanie na zmiany rynku.

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

5.3 Strategia biznesowa

Obowiązująca strategia biznesowa powstała w 2023 roku i uwzględnia doświadczenia ostatnich lat związane z pandemią COVID-19 oraz trwającą wojną w Ukrainie. Od kilku lat rynek handlu detalicznego w Polsce dynamicznie się zmienia. Jednym z bardzo istotnych trendów są kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem i zmianami zarówno biznesowymi, jak i konsumenckimi, które one za sobą pociągają. Cel, jaki PSH Lewiatan chce osiągnąć do 2025 roku, to stanie się **organizacją skuteczną i precyzyjną w swych działaniach i komunikacji z konsumentem**. Strategia na kolejne lata bazuje na trzech filarach, a najważniejszym efektem realizacji jej założeń, do uzyskania którego dążymy, jest zapewnienie przedsiębiorcom bezpieczeństwa prowadzonego przez nich biznesu. Biorąc pod uwagę dynamikę zmian i perturbacje, przez jakie przechodzi polski handel w ostatnich kilku latach, jest to zadanie kluczowe. Jak to osiągniemy? Przede wszystkim poprzez oparcie naszych działań na technologii i dynamicznie postępującej cyfryzacji. Ciągłe aktualizowanie i pogłębianie wiedzy o potrzebach i preferencjach klientów, wzmocnienie systemu pozyskiwania danych z całej Sieci, a także działania związane ze zrównoważonym rozwojem to nasza droga do realizacji strategii. Nowa strategia biznesowa na lata 2023-25 została zaprezentowana całej organizacji oraz środowisku branżowemu w marcu 2023 roku i określa główne kierunki rozwoju Sieci. Są one połączone technologią i rozwiązaniami cyfrowymi, niezbędnymi do stabilnego i systematycznego jej rozwoju.

Rozwój **technologiczny:**

1. Zarządzanie danymi
2. Automatyzacja procesów
3. Komunikacja wewnętrzna
4. Narzędzia konsumenckie
5. Wsparcie operacyjne

Skuteczny i efektywny **model biznesowy**:

1. Standaryzacja Sieci
2. Efektywność organizacji
3. Wykorzystywanie danych
4. Skuteczna komunikacja
5. Platforma zadaniowa

Precyzyjna **komunikacja z klientem**:

1. Mój Lewiatan 2.0
2. Optymalizacja asortymentu
3. Dobra cena
4. Segmentacja sklepów
5. Marka własna

Silna i odpowiedzialna marka **w lokalnej społeczności**:

1. Energooszczędny sklep
2. Wybieram lokalne
3. Urodzeni Przedsiębiorcy
4. Fundacja PSH Lewiatan. Bilsko Twoich potrzeb
5. Raportowanie o zrównoważonym rozwoju

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

5.4 Skala biznesu

PSH Lewiatan jest siecią ogólnopolską, działającą na zasadach franczyzy partycypacyjnej. Lewiatan Holding jest spółką organizującą system franczyzowy, udzielającą Spółkom Regionalnym licencji, na podstawie której budują i rozwijają one Sieć na terenie, za który odpowiadają w ramach posiadanych uprawnień. Spółki Regionalne są niezależnymi podmiotami prawa handlowego. Sklepy zrzeszone w Sieci są własnością przedsiębiorców, będących franczyzobiorcami PSH Lewiatan.

Prezentując perspektywę finansową w niniejszym Raporcie, skupiamy się na wartościach wypracowanych przez Lewiatan Holding S.A. Więcej o metodologii i danych można przeczytać w rozdziale „O Raporcie".

Zatrudnienie w Lewiatan Holding:
85 osób

66% stanowią kobiety

34% stanowią mężczyźni

Przychody ze sprzedaży:
955 864 289,8 zł

Aktywa:
190 321 491,0 zł

Kapitał zapasowy:
19 918 610,7 zł

Lokalizacja:
siedziba spółki znajduje się we Włocławku przy ulicy Jana Kilińskiego 10

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

5.5 Łańcuch wartości, proces dystrybucji i sprzedaży

5.5.1 Łańcuch wartości sieci Lewiatan

Spis treści

1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

5.5.2
Proces dystrybucji i sprzedaży

PSH Lewiatan jest organizacją, która zajmuje się sprzedażą oraz dystrybucją towarów szybko zbywalnych (FMCG – ang. *Fast Moving Consumer Goods*), przede wszystkim takich jak: żywność, artykuły higieniczne oraz chemia domowa. Sieć jest również producentem marki własnej. Portfel produktów, które nasi klienci na co dzień mogą znaleźć w sklepach Lewiatana, opiera się na artykułach ogólnopolskich, lokalnych i towarach marek własnych. Warto przy tym podkreślić, że zgodnie z naszą strategią produkty świeże oraz od lokalnych dostawców wyróżniają ofertę Sieci wśród konkurencji. PSH Lewiatan wspiera swych franczyzobiorców w procesie sprzedaży również poprzez zapewnienie doradztwa i usług związanych z modernizacją istniejących i tworzeniem nowych sklepów, dostarczaniem narzędzi technologicznych (np. aplikacji) oraz wiedzy o potrzebach klientów, w tym takich obszarach jak kwestie związane zrównoważonym rozwojem. Po stronie przedsiębiorcy leży proces organizacji sprzedaży, w tym kontrolowania procesu zamówień w sklepie oraz organizacja pracy osób tam zatrudnionych.

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

6 Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan

6.1 Struktura organizacyjna Sieci

Lewiatan Holding S.A.

Robert Rękas
Prezes Zarządu

Andrzej Izraelski
Członek Zarządu

Marcin Poniatowski
Członek Zarządu

Rada Nadzorcza

Kazimierz Mars
Przewodniczący Rady Nadzorczej

Członkowie:

Pedro Martinho

Jacek Niemczyk

Jacek Owczarek

Lesław Syguła

Skład organów zarządczych w Lewiatan Holding oraz Spółkach Regionalnych:

75% mężczyzni

25% kobiety

Lp.	Nazwa spółki	Prezes Zarządu
1	Lewiatan Bielsko-Biała Sp. z o.o.	**Agnieszka Raduszewska**
2	Lewiatan Bjanex Sp. z o.o.	**Jerzy Bylak**
3	Lewiatan Kielce Sp. z o.o.	**Aleksander Sieradzan**
4	Lewiatan Kujawy Sp. z o.o.	**Jarosław Mosakowski**
5	Lewiatan Małopolska Sp. z o.o.	**Jacek Niemczyk**
6	Lewiatan Mazowsze Sp. z o.o.	Członkowie Zarządu: **Krzysztof Żyła, Waldemar Mirocha, Jacek Filipecki***
7	Lewiatan Opole Sp. z o.o.	**Adrian Damski**
8	Lewiatan Orbita Sp. z o.o.	**Elwira Dymitriew**
9	Lewiatan Podkarpacie Sp. z o.o.	**Dorota Węgrzyn**
10	Lewiatan Podlasie Sp. z o.o.	**Paweł Cieśluk**
11	Lewiatan Północ Sp. z o.o.	**Aneta Szuprytowska**
12	Lewiatan Śląsk Sp. z o.o.	**Łukasz Obrzut**
13	Lewiatan Wielkopolska Sp. z o.o.	**Jolanta Rewers**
14	Lewiatan Zachód Sp. z o.o.	**Rafał Dąbrowski**
15	Lewiatan Żory Sp. z o.o.	**Michał Narożyński**
16	Stowarzyszenie Kupców i Przedsiębiorców Polskich Razem	**Agnieszka Kasprzak**

* W Spółce Lewiatan Mazowsze brak funkcji Prezesa Zarządu.

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

6.2 Struktura właścicielska

Lista akcjonariuszy Lewiatan Holding S.A.

Stan na 31 grudnia 2023 roku

Lp.	Akcjonariusz (imię, nazwisko, nazwa)	Udział w kapitale
1	Eurocash S.A.	**25,92%**
2	Lewiatan Małopolska Sp. z o.o.	**8,11%**
3	Lewiatan Wielkopolska Sp. z o.o.	**7,69%**
4	Lewiatan Opole Sp. z o.o.	**7,68%**
5	Lewiatan Śląsk Sp. z o.o.	**6,93%**
6	Lewiatan Kujawy Sp. z o.o.	**6,92%**
7	Lewiatan Podlasie Sp. z o.o.	**6,89%**
8	Lewiatan Bielsko-Biała Sp. z o.o.	**6,87%**
9	Lewiatan Żory Sp. z o.o.	**6,86%**
10	Lewiatan Kielce Sp. z o.o.	**4,97%**
11	Lewiatan Zachód Sp. z o.o.	**3,77%**
12	PHU Bjanex Export - Import Jerzy Bylak	**3,75%**
13	Lewiatan Orbita Sp. z o.o.	**0,81%**
14	Pozostali akcjonariusze	**2,59%**

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

7 Produkty i usługi

Na klientów sklepów PSH Lewiatan czeka szeroki asortyment wysokiej jakości produktów spożywczych i chemii gospodarczej (FMCG). Niemniej zmiany pokoleniowe, wchodzenie na rynek pokolenia Z oraz uwaga klientów skupiona na różnych aspektach związanych ze zrównoważonym rozwojem stają się coraz bardziej zauważalne. Determinuje to sposób, w jaki kształtujemy naszą ofertę dla klientów. Na półkach sklepów PSH Lewiatan konsumenci znajdują swoje ulubione i najczęściej wybierane artykuły. Mocną stroną naszej Sieci jest szeroka oferta produktów świeżych, w tym pieczywa, warzyw, owoców, mięs i wędlin oraz ciast pochodzących od lokalnych dostawców. Ważnym elementem asortymentu jest także bogata oferta towarów marki własnej Lewiatan. W sklepach naszej Sieci klienci mogą również skorzystać z różnych usług, np. gastronomicznych – oferty dań gotowych (w wybranych sklepach) czy zapłacić rachunki.

Przedsiębiorcom zrzeszonym w sieci PSH Lewiatan świadczymy usługę wsparcia biznesowego i oferujemy związany z nią pakiet franczyzowy. W ramach niej przedsiębiorcy otrzymują:

- wszechstronne wsparcie, np. w takich obszarach jak IT Serwis,
- wsparcie działań operacyjnych na poziomie Spółek Regionalnych,
- wsparcie w projektowaniu sklepów lub całościową usługę z tym związaną,
- ogólnopolskie oraz regionalne działania marketingowe, wizerunkowe i promocyjne.

302 projekty sklepów zostały przygotowane przez Centralne Biuro Projektowe (CBP) w 2023 roku. W formacie Lewiatan Express otworzono **47 sklepów** oraz **16 zmodernizowano** zgodnie z obowiązującym standardem małego sklepu typu convenience. Kolejne projekty CBP czekają na wdrożenie.

Na rzecz przedsiębiorców zrealizowano **2830** usług IT Service, co zajęło **3272 godzin pracy**.

3272
godzin pracy IT Service

47
nowych sklepów Lewiatan Express

302
projektów sklepów

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

7.1 Marka własna Lewiatan

Nasza marka własna zawiera **25 kategorii produktowych**, zarówno spożywczych, jak i chemii gospodarczej czy higienicznej. Klientom oferujemy w sumie **564 różnych produktów**, a nasze portfolio systematycznie rozbudowujemy, opierając się na wynikach badań, obserwacjach i analizie trendów oraz potrzeb konsumentów. Sama marka własna Lewiatan, która w 2022 roku została poddana szerokiej analizie strategicznej, jest urzeczywistnieniem idei przyjazności i dopasowania do potrzeb kupujących ją osób. Dla dużej grupy naszych klientów jest odpowiedzią na jedną z kluczowych potrzeb: zakupu dobrej jakości produktów po przystępnej cenie, a co się z tym wiąże – utrzymuje w nich poczucie zadowolenia z dokonanego wyboru.

Nowa strategia dla marki własnej wyznacza długoterminową perspektywę rozwoju asortymentu i sposobu komunikacji z klientami. Wprowadziliśmy na rynek nowe brandy: Vegelogy, Baila! i Ale dobre! – które obejmują 87 nowych produktów.

- Marka cross-kategorialna dla produktów w najlepszej cenie i dobrej jakości.
- Obejmuje **produkty podstawowe** budujące koszyk, wysoko wolumenowe i szybko rotujące, reprezentujące kluczowe kategorie.
- Marka łączy produkty z różnych kategorii i segmentów, a dodatkowo przynosi konsumentom korzyści emocjonalne: dobrego smaku i zadowolenia ze „sprytnego zakupu".

- Silna marka sokowa budująca przewagę rynkową – jest **dostępna tylko w sieci Lewiatan.**
- Szerokie portfolio produktów marki **odpowiada na różne potrzeby klientów.**
- **Atrakcyjna oferta cenowa** – konkurencyjna do innych produktów markowych.

- Gwarantowana, stała, bardzo dobra jakość produktów.
- Komunikacja skupiona na **inspiracji smakiem oraz na prostym składzie naszych soków.**
- Marka i opakowanie – wyróżniające produkty na półce.

- **Zdrowie** – holistyczny pomysł na lekkie życie w sferze diety i filozofii życia zgodnej z dbaniem o naturę.
- **Smak** – stawiamy na doznania smakowe i esencjonalność nawet w podstawowych produktach.
- **Pożywna, lżejsza dieta** – nasze produkty wspierają dietę, by była lżejsza, pożywna, dająca energię do działania na cały dzień.
- **Cena** – produkty bardzo dobrej jakości od sprawdzonych dostawców w atrakcyjnych cenach w porównaniu do marek producenckich.

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

7.1.1
Jakość i bezpieczeństwo marki własnej

Dbamy o to, żeby produkty marki własnej były jak najwyższej jakości, zawsze bezpieczne dla konsumentów. Testy sensoryczne od czerwca 2023 roku są realizowane w laboratorium J.S. Hamilton Poland Sp. z o.o. Oznacza to, że produkty są oceniane przez ekspertów, badania zaś odbywają się zgodnie z normami i ustaloną metodą. Oceniający są przeszkoleni i zweryfikowani sensorycznie wg **PN-EN ISO 8586:2023-10**. Analizę sensoryczną przeprowadzono w Pracowni Analiz Sensorycznych, zaprojektowanej zgodnie z wymaganiami normy **PN-EN ISO 8589:2010/A1:2014-07**.

Metoda badawcza wg ISO 4121:2003 w skali 5-punktowej.

Spośród 162 naszych dostawców marki własnej aż **131 posiada certyfikaty jakości (IFS, BRC, FSCC22000, ISO22000, ISO9001)**, co daje nam **81% dostawców z certyfikatami**.

90 audytów dostawców produktów marki własnej

47 reklamacji na produkty marki własnej w skali całego roku

1080 badań fizykochemicznych, mikrobiologicznych, organoleptycznych na zgodność ze specyfikacją wyrobów marki własnej

68% badanych wysoko ocenia jakość produktów marki własnej Lewiatana[12]

12 Dane za wrzesień 2023 roku na podstawie „Retail Brand Equity – tracking wizerunku marek sieci sklepów spożywczych", realizacja Inquiry dla Grupy Eurocash, 2024 rok.

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

7.2 Produkty lokalne

Wybieram lokalne to inicjatywa, która powstała w 2020 roku i od tego czasu zajmuje się promocją partnerskich relacji pomiędzy dostawcami zajmującymi się uprawą, produkcją czy przetwarzaniem produktów spożywczych a przedsiębiorcami prowadzącymi sklep. Dzięki tym autentycznym relacjom, opartym na partnerstwie i zaufaniu, każdego dnia w sklepach PSH Lewiatan klienci mogą sięgać po lokalne produkty. Dzieje się tak dzięki ludziom, którzy na co dzień są dla siebie sąsiadami, ponieważ produkty definiowane jako lokalne, żeby trafić od producenta na sklepową półkę, pokonują średnio trasę od 20 do 50 km. W ten sposób wspieramy nie tylko pielęgnowanie tradycji związanej z wytwarzaniem danego produktu, lecz również przedsiębiorczość oraz wynikające z niej zaangażowanie i rozwój. Wszystko to wpisuje się w wartości i sposób działania tworzących naszą Sieć przedsiębiorców.

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

26% ankietowanych uważa, że Lewiatan oferuje dobry wybór produktów[13]

22% uważa, że Lewiatan oferuje produkty od lokalnych producentów i dostawców[14]

Czym są produkty lokalne?

Produkty wytwarzane w niewielkiej odległości od miejsca sprzedaży, dostępne dla wybranej grupy sklepów z danego regionu, poszukiwane przez konsumentów z danej społeczności lokalnej, zarządzane przez pojedynczy sklep, w szczególności:

- świeże pieczywo z lokalnych piekarni,
- świeże mięso i wędliny z lokalnych masarni,
- świeże owoce i warzywa pochodzące od lokalnych rolników,
- świeże ciasta od lokalnych cukierników,
- produkty garmażeryjne,
- nabiał z lokalnych mleczarni,
- produkty mączne od lokalnych zakładów przetwórczych (mąki, makarony),
- przetwory (miód, dżemy, konfitury) od lokalnych zakładów przetwórczych[15].

13 Dane za wrzesień 2023 roku na podstawie „Retail Brand Equity – tracking wizerunku marek sieci sklepów spożywczych", realizacja Inquiry dla Grupy Eurocash, 2024 rok.

14 W odróżnieniu od produktów lokalnych: produkty regionalne są wytwarzane przez firmy o zasięgu regionalnym i/lub objęte kontraktem regionalnym, natomiast produkty tradycyjne są zastrzeżone, certyfikowane, wytwarzane w charakterystyczny i ściśle określony sposób.

15 „Retail Brand Equity...", dz. cyt.

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

Festiwal produktów lokalnych

Jako efekt naszego zaangażowania w promocję artykułów spożywczych od lokalnych producentów powstał Festiwal produktów lokalnych. To ogólnopolski projekt, który ma na celu popularyzowanie wśród konsumentów marek produktów lokalnych oraz wspieranie relacji między dostawcami i producentami a przedsiębiorcami. W 2023 roku czwarta edycja Festiwalu odbyła się w ponad 1600 sklepach naszej Sieci.

93%
franczyzobiorców uważa, że Festiwal produktów lokalnych jest potrzebny

91%
franczyzobiorców uważa, że działania w ramach inicjatywy Wybieram lokalne oraz Festiwalu wpływają na zwiększenie zainteresowania klientów produktami lokalnymi

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

7.3 Nagrody i wyróżnienia przyznane PSH Lewiatan w 2023 roku

- Złoty medal w konkursie „Good Drink" dla marki własnej Baila! Wyróżnienia przyznano Baila! Smoothie Odporność w kategorii Kierunek zdrowie oraz Baila! Smoothie Witalność w kategorii Bomba mikroelementów.
- Certyfikat Dobry Produkt 2023 dla marki własnej Vegelogy (w ramach XIV Forum Rynku Spożywczego i Handlu).
- Nagroda w kategorii Marki własne – oferta roku w grupie Supermarkety w ramach IV edycji programu branżowego „BLIX AWARDS – Wybór Konsumentów 2023".
- Tytuł „Superbrands 2023".
- Retail Champion – „Wybrany przez Konsumentów" w kategorii Localness.
- Projekt PSH Lewiatan Energooszczędny Sklep – Zrównoważony Biznes został laureatem Rankingu Zielonych Inicjatyw.
- Wyróżnienie w konkursie „Innowator ESG 2023" przyznane w ramach konkursu organizowanego przez Polskie Stowarzyszenie ESG za projekt Energooszczędny Sklep – Zrównoważony Biznes.

Nominacje

- Nominacja do nagrody „Golden Arrow" w kategorii Digital marketing – marketing mobilny dla aplikacji Mój Lewiatan.
- Program lojalnościowy Mój Lewiatan nominowany w kategorii „Loyality Heroes" w kategorii The Best Loyality Program in Retail.

Jak pokazują realizowane przez nas od lat badania tematy odpowiedzialności za planetę i środowisko są już szeroko obecne w codzienności polskich shopperów. Dla 26% zwanych Eko-Aktywnymi są one bardzo ważne i ich zachowania zakupowe cechują się wyraźnym preferowaniem marek, produktów i usług, które aktywnie działają na rzecz środowiska. Grupa 44%, tzw. Eko-Rozważający, uważa te kwestie za ważne, ale z przyczyn często budżetowych nie jest gotowa na ponoszenie w tym zakresie dodatkowych wydatków. Dla obu tych grup, a w szczególności dla Eko-Rozważających, szczególnie ważne są zatem działania jakie podejmowane są przez innych – przez rządy, producentów czy detalistów. Są one wówczas przez nich docenione np. poprzez wybór marki lub sieci kojarzonej ze zrównoważonym rozwojem. Oprócz zatem spełniania pewnego już obowiązku związanego z ograniczaniem emisji tlenku węgla, redukcji odpadów czy minimalizowania marnowanej żywności warto być w tych zmianach w czołówce i patrzeć na to także jako element budowania przewagi konkurencyjnej nad innymi uczestnikami rynku.

Szymon Mordasiewicz
Managing Director
Consumer Panel Services GfK | Poland

Spis treści

1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

8 Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan

8.1 Dialog z interesariuszami

PSH Lewiatan prowadzi stały dialog ze swoimi interesariuszami i na bieżąco monitoruje ich potrzeby. Szczególnie ważny jest dialog z przedsiębiorcami tworzącymi Sieć, pracownikami oraz klientami sklepów, którzy na co dzień oceniają nasze działania, standard zaopatrzenia i profesjonalizm obsługi. Dają temu wyraz poprzez wybór naszych placówek na swoje codzienne zakupy – każdego dnia odwiedza nas 2 mln klientów! Grono naszych bezpośrednich i pośrednich interesariuszy w najbliższym łańcuchu wartości wynosi blisko 50 tys. osób.

Przygotowując Strategię zrównoważonego rozwoju PSH Lewiatan „Lokalnie odpowiedzialny 2023-25”, przeprowadziliśmy badanie naszych interesariuszy. Jego efektem było wskazanie przez nich tematów istotnych w obszarach ESG. Zostało ono przeprowadzone w listopadzie i grudniu 2022 roku przez firmę badawczą Kantar Polska i zaprezentowane w „Raporcie zrównoważonego rozwoju: Lokalnie odpowiedzialny” za 2022 rok. W badaniu uczestniczyła znacząca liczba 797 respondentów, którzy reprezentowali następujące grupy: przedsiębiorców, pracowników (Lewiatan Holding, Spółek Regionalnych oraz pracowników sklepów), dostawców (produktów ogólnopolskich, marek własnych i usług) i klientów sklepów. Na podstawie badania powstała mapa tematów ważnych dla interesariuszy, która była istotnym wkładem w przygotowanie realizowanej od 2023 roku Strategii zrównoważonego rozwoju.

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

8.1.1 Interesariusze PSH Lewiatan

Interesariusze	Akcjonariusze	Przedsiębiorcy	Pracownicy Lewiatan Holding, Spółek Regionalnych i sklepów	Klienci sklepów
Forma kontaktu	Mailowa i telefoniczna Podczas corocznych Walnych Spotkań Akcjonariuszy	Mailowa i telefoniczna Portal Lewiatan Biznes Spotkania i kongresy PSH Lewiatan Strona www oraz social media Kampanie informacyjne, edukacyjne i społeczne adresowane do przedsiębiorców Badanie interesariuszy	Mailowa, telefoniczna i podczas bezpośrednich spotkań Platforma Lewiatan Biznes Strona www oraz social media marki Kampanie informacyjne, edukacyjne i społeczne, adresowane do pracowników Sieci Badanie interesariuszy Ocena 360 stopni (w przypadku Lewiatan Holding S.A.) Ankieta satysfakcji (w przypadku Lewiatan Holding S.A.)	POS TV i Radio Lewiatan Bezpośrednie rozmowy z personelem podczas wizyt w sklepie Aplikacja mobilna Mój Lewiatan Kampanie informacyjne, marketingowe, edukacyjne i społeczne adresowane do klientów Komunikacja w TV i radiu oraz social mediach marki Wydarzenia organizowane dla klientów i lokalnej społeczności przez sklep (np. zbiórki żywności, Dzień Dziecka, Urodziny Lewiatana)
Jednostki odpowiedzialne	Biuro Zarządu Zarząd Rada Nadzorcza	Lewiatan Holding Spółki Regionalne Rady Franczyzowe	Zarządy Spółek Regionalnych Przedsiębiorcy Pracownicy Poszczególne działy odpowiedzialne za kluczowe obszary biznesowe	Przedsiębiorcy i pracownicy sklepów Pracownicy Spółek Regionalnych pracujący w terenie Działy Marketingu Sprzedaży i Marki, Dział Handlowy, Dział Marki Własnej – pośrednio poprzez dostarczanie ogólnopolskich kampanii promocyjnych, marketingowych oraz oferty produktowej

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

Interesariusze	Dostawcy produktów i usług	Społeczność lokalna	NGO (organizacje pozarządowe)	Organizacje branżowe	Media
Forma kontaktu	Mailowa, telefoniczna i podczas bezpośrednich spotkań Badanie interesariuszy Festiwal produktów lokalnych Wydarzenia branżowe Strona www, social media marki Komunikacja w mediach Kongresy, zjazdy organizowane przez Sieć	Bezpośrednie rozmowy z personelem podczas wizyt w sklepie Kampanie informacyjne, edukacyjne i społeczne adresowane do społeczności lokalnej Wspólne działania na rzecz lokalnej społeczności Komunikacja w mediach ogólnopolskich i regionalnych Strona www	Mailowa, telefoniczna i podczas bezpośrednich spotkań Współpraca przy wspólnych projektach społecznych Komunikacja w mediach Strona www, social media	Mailowa, telefoniczna i podczas bezpośrednich spotkań Współpraca przy wspólnych projektach branżowych Spotkania i wydarzenia branżowe	Mailowa, telefoniczna i podczas bezpośrednich spotkań Strona www, social media marki Publikacje, rankingi, wywiady, wideo
Jednostki odpowiedzialne	Dział Umów Niehandlowych Lewiatan Holding Działy Handlu i Marki Własnej oraz Marketingu na poziomie Lewiatan Holding oraz Spółek Regionalnych Przedsiębiorcy	Przedsiębiorcy i pracownicy sklepów Fundacja PSH Lewiatan. Blisko Twoich potrzeb	Pracownicy Spółek Regionalnych Przedsiębiorcy i pracownicy sklepów Fundacja PSH Lewiatan. Blisko Twoich potrzeb	Zarząd Lewiatan Holding S.A. Zarządy Spółek Regionalnych Dział Marketingu Marki Lewiatan Holding S.A. Agencja PR	Dział Marketingu Marki Lewiatan Holding S.A. Agencja PR

8.2 Mapa istotności

Kwestie środowiskowe

1. **Minimalizowanie odpadów i ścieków**
2. **Dążenie do zmniejszenia zużycia energii (elektrycznej)**
3. Dążenie do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych
4. Dążenie do zmniejszenia zużycia wody
5. **Recykling odpadów/wszystkiego, co możliwe**
6. Czerpanie prądu i ciepła z odnawialnych źródeł, takich jak panele fotowoltaiczne (słoneczne) czy farmy wiatrowe
7. Dążenie do minimalizowania śladu węglowego
8. Wybieranie producentów/usługi pod kątem zrównoważenia biologicznego ich produkcji (mających certyfikaty)
9. **Dążenie do skrócenia łańcucha dostaw poprzez wybieranie lokalnych producentów**

Kwestie społeczne

10. **Szkolenia i edukacja pracowników, wspieranie rozwoju kariery**
11. Różnorodność i równość szans w dostępie do stanowisk w pracy kobiet i mężczyzn/osób reprezentujących mniejszości
12. Równe wynagrodzenia kobiet i mężczyzn/osób reprezentujących mniejszości (np. seksualne, etniczne)
13. **Stabilne warunki zatrudnienia, niska rotacja w firmie**
14. **Zapewnione bezpieczne warunki w miejscu pracy**

Ład korporacyjny

21. Posiadanie i respektowanie w firmie/u pracodawcy kodeksu etyki, w tym we współpracy z innymi podmiotami
22. Posiadanie i respektowanie przez firmę/pracodawcę polityki antykorupcyjnej
23. Angażowanie się firmy/pracodawcy w działania charytatywne
24. Reprezentacja obu płci/osób z mniejszości w zarządach firm/na kierowniczych stanowiskach
25. Ułatwianie dostępu do informacji na temat kompetencji i niezależności członków zarządu firm/korporacji
26. **Nieuchylanie się od płacenia podatków i prowadzenie biznesu zgodnie z prawem**

15. **Zlikwidowanie przypadków jakiejkolwiek dyskryminacji w miejscu pracy**
16. Zapewnienie swobody w zrzeszaniu się pracowników
17. **Tworzenie i realizacja w miejscu pracy polityki poszanowania praw człowieka**
18. **Benefity i dodatkowe bonusy dla pracowników**
19. Wspieranie różnymi działaniami lokalnych społeczności
20. Wspieranie przedsiębiorczości i współpraca z NGO (organizacjami pozarządowymi)

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

8.3 Strategia zrównoważonego rozwoju PSH Lewiatan „Lokalnie odpowiedzialny 2023-25”

W 2023 roku PSH Lewiatan przyjęła swoją pierwszą Strategię zrównoważonego rozwoju „Lokalnie odpowiedzialny 2023-25”, opartą na trzech filarach obejmujących tematy związane ze środowiskiem naturalnym i klimatem, odpowiedzialnością społeczną oraz etycznym i zgodnym z prawem prowadzeniem swojego skomplikowanego (z uwagi na strukturę i skalę) biznesu. Pierwsza Strategia oznacza oczywiście konieczność wdrożenia nowych rozwiązań i nowego podejścia do biznesu opartego na zrównoważonym rozwoju – co samo w sobie jest ogromnym wyzwaniem. Dlatego też w pierwszym roku skupiono się na poszerzaniu świadomości i wiedzy o tym obszarze w całej organizacji oraz zbudowaniu systemu zarządzania nim opartym na: danych, bieżącym monitoringu legislacyjnym, dialogu z interesariuszami oraz wiedzy franczyzobiorców. Rozwijano projekt Eko Lidera, Wybieram lokalne, projekty społeczne, w które zaangażowana jest Fundacja PSH Lewiatan. Blisko Twoich potrzeb oraz wzmocniono strukturę działań odpowiedzialnego i etycznie prowadzonego biznesu.

LOKALNIE ODPOWIEDZIALNY

FILAR I
Energooszczędny sklep
Lewiatan i klimat
Perspektywa środowiska naturalnego.
Co zrobimy, żeby ochronić zasoby naturalne?

FILAR II
Społecznie zaangażowany
Lewiatan i ludzie
Perspektywa społeczna, czyli działania dla przedsiębiorców, pracowników, klientów sklepów i lokalnych społeczności.
Co zrobimy dla każdej z tych grup?

FILAR III
Godna zaufania organizacja
Lewiatan zawsze zgodnie z zasadami
Perspektywa zgodności z regulacjami, etyką biznesu i wartościami.
Co zrobimy, aby tak działać?

Zarządzanie obszarem zrównoważonego rozwoju w PSH Lewiatan**: perspektywa procesów wewnętrznych.**
Jak zarządzać? Na jakich zasobach i narzędziach mamy się oprzeć?
Dialog i odpowiadanie na potrzeby interesariuszy: perspektywa wzrostu i doskonalenia dzięki dobremu zrozumieniu otoczenia zewnętrznego i wewnętrznego naszej organizacji.
W jaki sposób będziemy prowadzić dialog i odpowiadać na oczekiwania interesariuszy?

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

8.4 Jak zarządzamy naszą Strategią zrównoważonego rozwoju?

Edukacja, świadomość, odpowiedzialność to główne zasady, jakimi kierujemy się przy wdrażaniu w Sieci Strategii zrównoważonego rozwoju. Skomplikowana struktura naszego biznesu oraz jego skala są przy tym dużym wyzwaniem. Dlatego tak ważne jest budowanie świadomości o tym, jak istotne dla biznesu są tematy związane z ESG. Na bieżąco monitorujemy również sytuację prawną, ponieważ przekłada się ona na obowiązki naszych franczyzobiorców. Przy takiej skali firmy, w sytuacji gdy większość z nich prowadzi jeden-dwa sklepy (czyli należą do sektora MŚP), zrozumienie regulacji i zastosowanie się do nich wiąże się z dużym nakładem sił i środków. Wszystko to razem przekłada się na odpowiedzialność – nie tylko naszej Sieci, ale także osób, które ją tworzą. W proces zarządzania Strategią zrównoważonego rozwoju zaangażowany jest Zarząd PSH Lewiatan. Bezpośredni nadzór nad nią sprawuje Prezes Zarządu, Robert Rękas. Operacyjnie za cały obszar działań odpowiedzialna jest Liderka ESG, Katarzyna Długa. W poszczególne projekty systematycznie są włączane osoby odpowiedzialne za ich realizację. Na tym etapie wdrożenia Strategii, z uwagi na wspomniane już budowanie świadomości o zagadnieniach ESG, bardzo istotne są działania edukacyjne zarówno wśród pracowników PSH Lewiatan, jak i tworzących Sieć przedsiębiorców. Proces ten jest zaplanowany wszechstronnie, z wykorzystaniem platformy Lewiatan Biznes, wewnętrznych kampanii informacyjnych oraz poprzez powoływanie zespołów roboczych, angażujących w prace nad realizacją Strategii obie te grupy interesariuszy.

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

8.4.1 Edukacja o ESG

Jednym z kluczowych elementów wdrażania Strategii zrównoważonego rozwoju jest budowanie świadomości o tym obszarze w całej organizacji. Dlatego też w 2023 roku odbywały się cykliczne spotkania Zarządu Lewiatana, które miały na celu poszerzenie specjalistycznej wiedzy jego członków z dziedziny ESG. Podczas spotkań tych omawiano tematy związane m.in. z nowymi regulacjami, które będą dużym wyzwaniem nie tylko dla przedsiębiorców zrzeszonych w naszej Sieci, ale również dla całego naszego otoczenia biznesowego. Ponadto Liderka obszaru ESG brała udział w szkoleniach zewnętrznych oraz wydarzeniach branżowych poświęconych tej tematyce. Na platformie Lewiatan Biznes na bieżąco publikowane są treści edukacyjne dotyczące tematów związanych ze zrównoważonym rozwojem w branży handlowej. W 2023 roku opublikowaliśmy łącznie **28 artykułów**.

Więcej o edukacji przedsiębiorców i pracowników w dziale Edukacja i szkolenia

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

8.5 Poziom zaawansowania w realizacji Strategii zrównoważonego rozwoju w 2023 roku

Filary strategii **LOKALNIE** ODPOWIEDZIALNY

FILAR I Lewiatan i klimat	FILAR II Lewiatan i ludzie	FILAR III Lewiatan zawsze zgodnie z zasadami
Edukacja pracowników i klientów z tematów z obszarów zrównoważonego rozwoju	**Działalność Fundacji** PSH Lewiatan. Blisko Twoich potrzeb	**Kodeks etycznego postępowania**
Aktualizacja narzędzia do zbierania danych środowiskowych i społecznych	**Lokalny Lider**	**Rada Franczyzobiorców**
II edycja rankingu **Eko Lider Lewiatana**	Kampania **Lokalnie kupuję, nie marnuję!**	**Polityki i procedury**
Aktualizacja ofert na platformie **Energooszczędny Sklep – Zrównoważony Biznes**	**Rozwijam się z Lewiatanem**	
Przygotowanie sklepów do wdrożenia **systemu kaucyjnego** (edukacja, negocjacje rozwiązań)	**Urodzeni Przedsiębiorcy**	
Analizy środowiskowe dla sklepów biorących udział w procesie zbierania danych do raportu ESG 2022	**Wybieram lokalne**	

Zarządzanie obszarem zrównoważonego rozwoju w PSH Lewiatan: perspektywa procesów wewnętrznych

1. ESG w Lewiatanie.
2. Komunikacja z interesariuszami o postępach w realizacji strategii.
3. Udział w wydarzeniach poświęconych tematyce zrównoważonego rozwoju.
4. Udział w dedykowanych szkoleniach, podnoszenie kompetencji w zakresie ESG.
5. Włączenie do dobrych praktyk, projektów i edukacji dni związanych ze zrównoważonym rozwojem (np. Dnia Pracownika Handlu, Dnia Kobiet, Dnia Sąsiada, Dnia Przedsiębiorcy, Dnia Ziemi, Dnia Walki z Marnowaniem Jedzenia).

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

8.6 Lewiatan zawsze zgodnie z zasadami (filar III)

W PSH Lewiatan na bieżąco monitorujemy polskie i unijne przepisy i zalecenia dotyczące ESG, a przy wdrażaniu naszej Strategii zrównoważonego rozwoju weryfikujemy dotychczasowe i tworzymy nowe wytyczne i procedury, którymi kierujemy się zarówno wewnątrz organizacji, jak i w kontaktach z partnerami biznesowymi oraz społecznościami lokalnymi.

8.6.1 Kodeks etycznego postępowania PSH Lewiatan

W PSH Lewiatan trwają prace nad przygotowaniem Kodeksu etycznego postępowania. Zostanie on oparty na wspólnych wartościach etycznych i zasadach prowadzenia odpowiedzialnego biznesu i będzie adresowany do wszystkich jednostek organizacyjnych Sieci oraz franczyzobiorców, pracowników, dostawców i partnerów biznesowych – łącznie może objąć nawet 50 tys. podmiotów. Kodeks będzie realizować w praktyce założenia jednego z filarów Strategii zrównoważonego rozwoju PSH Lewiatan 2023-25, czyli Lewiatan zawsze zgodnie z zasadami. Biorąc pod uwagę skalę firmy, tworzenie założeń Kodeksu i jego zapisów na podstawie obowiązujących wytycznych i istniejących już wartości Sieci jest procesem bardzo wymagającym. Dlatego też połączyliśmy je z forum dialogu i zaprosiliśmy do niego franczyzobiorców, pracowników Spółek Regionalnych i struktur Lewiatan Holding oraz dostawców i partnerów biznesowych. Wdrożenie Kodeksu etycznego postępowania w sieci Lewiatan będzie połączone z działaniami edukacyjnymi, które będą miały na celu m.in. zwiększenie świadomości tematów dotyczących etyki, odpowiedzialnego prowadzenia biznesu czy zagadnień istotnych dla obszaru zrównoważonego rozwoju, w tym mechanizmów umożliwiających skuteczne zgłaszanie ewentualnych naruszeń.

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

8.7 Działania środowiskowe (filar I)

8.7.1 Energooszczędny Sklep – Zrównoważony Biznes

Projekt Energooszczędny Sklep – Zrównoważony Biznes to platforma stworzona w 2022 roku dla przedsiębiorców Sieci. Jej podstawowym założeniem było skumulowanie najważniejszych rozwiązań technologicznych, energooszczędnych, które można stosować w sklepie, aby był on nowoczesny, przyjazny i przede wszystkim generował mniejsze koszty. Platforma ta realizuje cele zrównoważonego rozwoju zarówno w wymiarze środowiskowym, jak i społecznym. Efektywne zarządzanie energią w sklepie to też lepsze gospodarowanie zasobami naturalnymi, co przekłada się na oszczędności ekonomiczne i wpływa pozytywnie na rentowność prowadzonego przez przedsiębiorców biznesu. Projekt będzie rozwijany w przyszłości, a w Strategii zrównoważonego rozwoju PSH Lewiatan 2023-25 został uznany za jeden z kluczowych w ramach I filaru. Projekt został też wyróżniony w konkursie „Innowator ESG 2023" organizowanym przez Polskie Stowarzyszenie ESG.

Wymiar środowiskowy	Wymiar społeczny	Wymiar ekonomiczny
Projekt pozwala zarządzać i minimalizować negatywny środowiskowo wpływ sklepu.	Promocja i komunikacja zastosowanych urządzeń w sklepie pozwala klientom – mieszkańcom z najbliższej okolicy – budować wiedzę o tym, jak sklep może oszczędzać energię czy minimalizować swój negatywny wpływ na środowisko.	Stosowanie rozwiązań energooszczędnych, promowanych przez projekt, przyczynia się do zwiększenia efektywności kosztowej przedsiębiorstwa, tak ważnej w bieżącej sytuacji gospodarczej.
Pomaga przedsiębiorcom we wdrażaniu rozwiązań ekologicznych i energooszczędnych.		
Przykłady rozwiązań: fotowoltaika, odzysk ciepła z urządzeń chłodniczych, ekologiczne agregaty inwerterowe.		

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

W 2023 roku przeprowadziliśmy drugą edycję rankingu Eko Lider. Wzięło w nim udział **200 sklepów**, **nagrodzono 10**, a wyróżnienia otrzymało **30 placówek**. Dodatkową nagrodę w postaci audytu optymalizacji kosztów otrzymało **20 sklepów**.

6 GWh zielonej energii

dostarczyło 200 instalacji fotowoltaicznych (o łącznej mocy 600 kWp) w sklepach Lewiatan

o 5 tys. ton CO_2

mniej wygenerowało 200 instalacji fotowoltaicznych (o łącznej mocy 600 kWp) w sklepach Lewiatan

7 mln zł

zaoszczędzono w sklepach PSH Lewiatan dzięki instalacjom fotowoltaicznym

o 25%

spadło zużycie energii elektrycznej u liderów rankingu

680 MWh

zaoszczędziło w ciągu roku na produkcji energii elektrycznej 10 finalistów rankingu Eko Lider Lewiatana

850 tys. zł

oszczędności w wydatkach na energię elektryczną w ciągu roku odnotowali liderzy rankingu

560 ton CO_2

zaoszczędziło w ciągu roku na produkcji energii elektrycznej 10 finalistów rankingu Eko Lider Lewiatana

49 ha lasu

potrzeba do oczyszczenia atmosfery z tej ilości CO_2

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

8.7.2
Eko pakowanie w Lewiatanie

Kwestia opakowań w sprzedaży detalicznej to palący problem od lat. Dlatego też w świetle zmieniających się przepisów prawa, oczekiwań konsumentów i trendów od 2020 roku w sklepach PSH Lewiatan rozwijana jest inicjatywa Eko pakowanie w Lewiatanie, w skład której wchodzą poniższe towary. Działania były prowadzone również w 2023 roku, udało nam się zwiększyć w naszej Sieci liczbę opakowań przyjaznych dla środowiska.

	Jednostka	2022	2023	Zmiana
Torba zakupowa papierowa	szt.	8 597 052	5 801 320	67,48%
Torba tkana	szt.	248 307	391 139	157,52%
Reklamówka „z uchem” z recyklingu	szt.	4 621 137	3 794 692	82,12%
Torba termiczna	szt.	100 054	71 345	71,31%
Papier Ecoduplex	kg	372 969	149 036	39,96%
Karton na zakupy	szt.	5420	3 367	62,12%
Długopis	szt.	7000	5 100	72,86%
Ekrany TV	szt.	1850	2 300	124,32%
Liczba sklepów korzystających z „Moje zakupy B2B”	sklepy	1280	1991	155,55%

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

8.7.3 System kaucyjny w Polsce – wyzwania dla przedsiębiorców

System kaucyjny

Od stycznia 2025 roku będzie obowiązywał w Polsce system kaucyjny. W połowie 2023 roku rząd przyjął nowelizację Ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowym. Projekt, przyjęty przez Radę Ministrów, dostosowuje polskie prawo do zapisów dyrektywy w sprawie zmniejszenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko.

W Polsce systemem kaucyjnym objęte zostaną jednorazowe butelki z tworzyw sztucznych do 3 litrów, chodzi np. o butelki na wodę, sok, nektar czy mleko. Kaucja obejmie także opakowania szklane na napoje wielokrotnego użytku o pojemności do 1,5 litra oraz puszki metalowe o pojemności do 1 litra. Ustawa nakłada na producentów konieczność zbiórki wprowadzonych do obrotu opakowań, a na sklepy obowiązek ich zbierania. Puste opakowania będzie można oddać do sklepu, aby odzyskać wcześniej zapłaconą kaucję. Duże sklepy, o powierzchni powyżej 200 m^2, będą zatem musiały odbierać puste opakowania. W PSH Lewiatan 945 sklepów objętych zostanie tym obowiązkiem.

Pozostałe placówki handlowe, te o mniejszej powierzchni, mogą przystąpić do systemu i odbierać opakowania objęte kaucją na zasadzie dobrowolności.

Głos przedsiębiorców w procesie legislacyjnym

W 2023 roku Zarząd Lewiatan Holding kontynuował aktywne uczestnictwo w pracach konsultacyjnych nad projektem ustawy – prezentował głos niezależnych przedsiębiorców Lewiatana. Działania Sieci koncentrowały się głównie na dotarciu do decydentów (Ministerstwo Klimatu, parlamentarzyści) oraz udziale w merytorycznej debacie i wskazaniu ewidentnych braków w ustawie oraz maksymalnym ograniczeniu niekorzystnych skutków jej oddziaływania na polskich przedsiębiorców.

Kwestie, które Zarząd podnosił w dyskusji w 2023 roku:

- Nie istnieją operatorzy, z którymi można podpisać umowy*.
- Nie została ostatecznie ustalona kwota pobieranej kaucji.
- Nie ma tak podstawowych informacji, jak to, czy składowane butelki będą mogły być zgniatane.
- Nie wiadomo, jak będzie wyglądał proces logistyczny (w tym częstotliwość odbiorów) i jak ma być przygotowany materiał do przekazania (zgnieciony czy nie, puszki razem z butelkami czy osobno itp.).
- Nie wiadomo, jak będą wyglądały rozliczenia sklepów z operatorem, operatorów między sobą i operatorów z producentami.

Zainicjowaliśmy 12 komentarzy i dyskusje branżowe (m.in. na Konferencji Retail Trends 2023), które dotarły do 700 odbiorców. Łącznie pojawiło się 39 artykułów dotyczących systemu kaucyjnego.

*W dniu publikacji raportu prace nad systemem kaucyjnym uległy przyśpieszeniu. Wybrano dwóch operatorów systemu, doprecyzowano formę w jakiej zbierane będą butelki. Ustawodawca wycofał się również ze zbiórki opakowań po produktach mlecznych.

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

Komentarze przedstawicieli PSH Lewiatan publikował m.in. Portal Spożywczy, „Poradnik Handlowca", „Wiadomości Handlowe" i magazyn „Handel".

Działania PSH Lewiatan wspierające przedsiębiorców w przygotowaniu do nowych regulacji

Od samego początku byliśmy orędownikami stworzenia systemu kaucyjnego dopasowanego do realiów polskiego rynku. Czynnie uczestniczyliśmy w konsultacjach na etapie procedowania dokumentów przez Ministerstwo Klimatu. Opiniowaliśmy projekt ustawy wspólnie z innymi członkami Polskiej Izby Handlu, zapraszając przedsiębiorców prowadzących sklepy pod szyldem PSH Lewiatan do zgłaszania poprawek i swych obaw.

Pomimo kilku lat konsultacji nowa regulacja to wciąż wielka niewiadoma. Brakuje rozwiązań, procedur, wytycznych i samych operatorów. Dlatego też uruchomienie systemu kaucyjnego już od stycznia 2025 roku jest dla PSH Lewiatan ogromnym wyzwaniem. Problemem jest również krótki czas *vacatio legis* i przygotowanie ponad 3200 różnorodnych placówek Sieci oraz różne typy lokalizacji (od wsi po zabytkowe centra miast) do tego systemu w obecnym kształcie z uwagi na brak szczegółowych rozwiązań i procedur.

Dopasowanie rozwiązań do konkretnego modelu sklepu i jego lokalizacji

Dział Wsparcia sprawdza różne typy urządzeń do zbierania opakowań: te przeznaczone do mniejszych i te do większych placówek, recyklomaty wewnętrzne i stojące na zewnętrz sklepu. W tym celu przeprowadzono 30 wizyt studyjnych, zebrano 10 ofert od producentów urządzeń spełniających unijne wymogi.

W I półroczu 2024 roku planowane są testy urządzeń do selektywnej zbiórki w kolejnych 6-10 placówkach. Testowane będą urządzenia dwu- i trzyfrakcyjne umożliwiające zbiórkę plastikowych i szklanych butelek oraz metalowych puszek. Nacisk położono na monitoring pełnego cyklu procesu: od logistyki, przez magazynowanie, po odbiór opakowań zwrotnych ze sklepu. Dodatkowo opracowano pakiet szkoleń dla personelu obsługującego te urządzenia. Po zakończeniu testów przygotujemy rekomendacje dla naszych franczyzobiorców. Przeprowadzimy dla nich również szereg działań edukacyjnych dotyczących samego systemu kaucyjnego i jego wymagań.

Bądź eko z Lewiatanem

Rosnący problem ubóstwa w Polsce przekłada się na coraz większe zapotrzebowanie na bezpłatną pomoc żywnościową, dlatego regularna współpraca z sieciami handlowymi w zakresie przekazywania darowizn żywności jest tak ważna. Każdego roku przez nasze magazyny przepływają dziesiątki tysięcy ton żywności, trafiającej do 1,5 miliona osób. Dodatkowym wsparciem dla naszej misji jest udział sklepów w corocznych Zbiórkach Żywności. To naprawdę wyjątkowe dni dla Banków Żywności i wszystkich osób korzystających z naszej pomocy, podczas których zbieramy setki ton produktów na cele społeczne. Nawet najdrobniejsze gesty pomocy, kiedy zostaną zebrane razem, przekładają się na olbrzymie wsparcie.

Banki Żywności

Katarzyna Lipka-Szostak
Dyrektorka ds. rozwoju i edukacji

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

8.7.4 Przeciwdziałanie marnowaniu żywności

Marnowanie żywności jest jednym z większych problemów środowiskowych, ale również społeczno-etycznych w działalności handlowej. Zarówno krajowe, jak i globalne dane wskazują na to, że niestety w całym łańcuchu logistycznym (w tym w sklepie oraz w transporcie) marnują się gigantyczne ilości jedzenia. Dlatego jako sieć handlowa organizujemy akcje służące podnoszeniu świadomości naszych klientów, podejmujemy działania w sklepach i w procesie logistycznym – wszystko, by ograniczyć stopień marnowanej żywności. Przestrzegamy także wymogów prawnych, o których mówi Ustawa o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności. W PSH Lewiatan obowiązkiem ustawowym objętych jest blisko **700 placówek**. Uwzględniając jednak znaczenie społeczne problemu marnowania żywności, naszą pozycję na rynku, siłę wpływu na zmianę nawyków oraz promocję dobrych postaw, rekomendujemy, aby działania informacyjne dotyczące tego problemu (takie jak np. wywieszenie plakatów) miały miejsce we wszystkich placówkach naszej Sieci.

Akcje dotyczące przeciwdziałaniu marnowaniu żywności wiążą się nie tylko z obszarem zrównoważonego rozwoju. Wynikają one wprost z założeń filaru strategicznego: **Silna i odpowiedzialna marka w lokalnej społeczności** i mają dla PSH Lewiatan realne skutki biznesowe. Dlatego też plakaty oraz plansze POS i spoty z poradami i treściami edukacyjnymi docierają do wszystkich sklepów naszej Sieci i są tam emitowane.

Lokalnie kupuję, nie marnuję! to autorska kampania społeczno-edukacyjna w zakresie przeciwdziałania marnowaniu żywności, w której udział wzięły wszystkie sklepy Sieci, trwała od 3 do 17 sierpnia 2023 roku i skierowana była do naszych klientów. Jej celem było zwrócenie uwagi konsumentów na problem marnowania żywności i pokazanie, w jaki sposób możemy planować i przechowywać zakupy, by jedzenie nie trafiało do kosza. Inicjatywa wspiera sklepy w realizacji zapisów Ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności. Partnerami kampanii były ogólno-

polskie organizacje pozarządowe: Caritas Polska i Federacja Banków Żywności.

Lokalność to nasze narzędzie w walce z marnotrawstwem, a sama kampania Lokalnie kupuję, nie marnuję! jest częścią działań uzupełniających naszą strategię Lokalnie odpowiedzialny. W ten sposób nie tylko wywiązujemy się z obowiązku ustawowego oraz – co nie mniej ważne – odpowiadamy na zmiany zachowań konsumentów.

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

W 2023 roku wspólnie z Too Good To Go i naszymi klientami uratowaliśmy **13 761 paczek z żywnością!**

13 761
uratowanych paczek

66
lokali ratujących paczki

84,8%
skuteczności

285 tys.
wyświetleń kont w aplikacji

4,4/5
oceny od użytkowników

0,1%
zwroty (17)

15 tys.
dodań do ulubionych

13 761 uratowanych paczek w 2023 roku! To tyle zaoszczędzonego CO_2e, ile potrzeba na naładowanie smartfona ponad **6 mln razy!**

Nasze statystyki pokazują, że **niemal 85% paczek z wystawionych w 2023 roku znalazło chętnych odbiorców.** To naprawdę imponujące i świadczy o skutecznym ograniczaniu strat żywności.

Ponad **15 tys. użytkowników dodało profile paczek z Lewiatana do „ulubionych".** To dowód na to, że **nasze paczki są wyjątkowo popularne i cenione** przez naszych użytkowników.

Dzięki naszej współpracy z Too Good To Go możemy **wspólnie działać na rzecz zmniejszenia marnowania żywności!**

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

8.7.5 Dane źródłowe z obszaru środowiskowego

Proces zbierania danych

Proces zbierania danych wyglądał podobnie jak w 2022 roku. Wielkości dotyczące całej Sieci określano na podstawie reprezentatywnej grupy 262 sklepów (**~10%**).

Podobnie jak w zeszłym roku większość (**~80%**) informacji o zużyciu energii elektrycznej pochodziło z dokumentów finansowych (faktur, rachunków). Pozostałe 20% to informacje odczytane bezpośrednio z liczników. Warto podkreślić, że w tym roku zaczęły pojawiać się pierwsze sklepy z automatycznym odczytem danych z liczników.

Jeśli chodzi o informacje dotyczące zużycia energii cieplnej, to w tym roku sklepów, które korzystając z ogrzewania sieciowego, nie znały ilości zużytej energii, było o **3% mniej** (**42%** w zeszłym roku, **39%** w tym). Niestety nadal bardzo mało jest sklepów, które dysponują bezpośrednimi odczytami z ciepłomierzy **– zaledwie ok. 7%.**

Zużycie energii w organizacji

Zużycie energii elektrycznej

Zużycie energii elektrycznej w 2023 roku w sklepach sieci Lewiatan oszacowano na 206 728 035,83 kWh, czyli **206,7 GWh**.

W porównaniu do zeszłego roku jest to minimalny wzrost o 0,6 GWh, co stanowi zaledwie 0,003%.

Wzrost ten ma związek m.in. z większą liczbą sklepów w Sieci – **średnie zużycie energii** na **sklep spadło** o **0,52%** (z 64 477 kWh rocznie do 64 141 kWh rocznie), liczba sklepów w PSH Lewiatan zaś wzrosła o 27, czyli o 0,8%.

Zużycie energii cieplnej z sieci miejskiej

Zużycie energii cieplnej z sieci miejskiej w całej PSH Lewiatan oszacowano na 30 644 684,63 kWh, czyli 110 320,86 GJ.

W porównaniu do wcześniejszego roku spadek zużycia wyniósł aż 58%. Wyjaśnieniem tej sytuacji jest struktura sklepów, od których pozyskano dane. W zeszłym roku ankietę wypełniło więcej sklepów z miast, w tym zaś więcej ze wsi i z małych miasteczek. Poza tym w tym roku dość znacznie zmniejszył się odsetek sklepów, które nie są w stanie podać informacji o zużyciu energii cieplnej – poprzednio było to 42%, obecnie jest to 35%.

Należy zaznaczyć, że w przypadku zużycia ciepła są znacznie ograniczone możliwości pozyskiwania precyzyjnych danych. Dlatego też istnieje również możliwość, że ze względu na dość dużą niepewność pomiaru wielkość zużycia energii została poprzednio przeszacowana. Dlatego powtarzanie szacunków w kolejnych latach pozwoli uzyskać bardziej precyzyjne dane.

Zużycie energii zakupionej

	Zużycie energii elektrycznej	Zużycie energii cieplnej z sieci miejskiej
Sklepy	206 728,04 MWh	30 644,68 MWh
Spółki Regionalne	248,69 MWh	brak danych
Lewiatan Holding	51,52 MWh	nie dotyczy
Razem	**207 028,25 MWh (+4‰)**	**30 644,68 MWh (-58%)**

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

Zużycie energii wytworzonej w źródłach stacjonarnych

Wielkość zużycia w tym przypadku zależy od ilości i rodzaju materiału. W przypadku sklepów Sieci otrzymano następujące wyniki:

Ze spalania **gazu ziemnego** pozyskano 17 704 515,12 kWh, rok wcześniej było to 18 964 322,28 kWh. **Redukcja zużycia energii** w tym przypadku **wynosi 7%.**

Ze spalania **ekogroszku** pozyskano 14 522 316,18 kWh, w poprzednim roku wartość ta wyniosła 13 999 560,33 kWh.

Zużycie energii ze **spalania ekogroszku jest** o **niespełna 4% większe.**

Ze spalania **węgla grubego** (np. typu orzech) pozyskano 6 407 765,55 kWh, w 2022 roku było to 8 035 914,29 kWh. **Zużycie energii ze spalania węgla zmalało aż o 20%.**

Ze spalania **pelletu** pozyskano 5 011 204,50 kWh, a w roku poprzednim 5 360 283,90 kWh. **Redukcja wyniosła 6,5%**.

Ze spalania **oleju opałowego** pozyskano 4 155 792,80 kWh, rok wcześniej było to 3 423 674,84 kWh. **Wartość** ta **wzrosła więc o 21%.**

Ze spalania **drewna opałowego** pozyskano 4 162 364,28 kWh. W poprzednim roku było to 12 065 118,26 kWh, czyli prawie 3 razy więcej. Największy wpływ na tak dużą różnicę wielkości wytwarzanej energii zmiana listy analizowanych sklepów.

Ze spalania gazu typu **propan-butan** pozyskano 3 139 284,07 kWh, w 2022 roku było to 3 156 514,23 kWh. Zużycie energii ze spalania gazu propan-butan **zmniejszyło się** o **0,5%.**

Zużycie energii wytworzonej w źródłach stacjonarnych

	Olej opałowy	Węgiel	Ekogroszek	Pellet	Drewno opałowe	Gaz ziemny	Gaz propan-butan
Sklepy	4 155,79 MWh	6 407,77 MWh	14 522,32 MWh	5 011,2 MWh	4 162,36 MWh	17 704,52 MWh	3 139,28 MWh
Spółki Regionalne	brak danych	nie dotyczy	31,94 MWh	nie dotyczy	nie dotyczy	246,7 MWh	nie dotyczy
Lewiatan Holding	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	82,28 MWh	nie dotyczy
Razem	**4 155,79 MWh (+21%)**	**6 407,77 MWh (-20%)**	**14 554,26 MWh (+4%)**	**5 011,2 MWh (-6,5%)**	**4 162,36 MWh (-66%)**	**18 033,5 MWh (-5%)**	**3 139,28 MWh (-1%)**
						Suma	**55 464,16 MWh (-10%)**

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

Zużycie energii wytworzonej w źródłach mobilnych

W przypadku zużycia energii wytworzonej ze źródeł mobilnych daje się zaobserwować duże wahania w ujęciu rocznym. Z pewnością swój wpływ na zebrane dane miała zmiana struktury sklepów, od których pozyskano dane, gdyż – jak to wspomniano już, omawiając zużycie energii cieplnej – w tym roku dane w większym zakresie pochodzą ze sklepów wiejskich i z małych miast i miejscowości niż z dużych miast. To z pewnością ma wpływ na zwiększenie zużycia paliw płynnych.

Ponadto w tym roku właściciele więcej niż jednego sklepu raportowali zużycie z całej floty, nawet gdy w pozostałych obszarach raportowali tylko jeden sklep.

Świadomość tak znacznych rozbieżności pomiędzy zeszłorocznymi i tego rocznymi źródłami danych, skłania nas do wstrzymania się z wyciąganiem wniosków na temat trendów przynajmniej do przyszłego roku i uzyskania wartości z trzeciego roku pomiarowego.

Intensywność zużycia energii

Intensywność zużycia energii jest w tym roku w przybliżeniu trzykrotnie wyższa dla sklepów niż dla biur. Potwierdza to nasze działania zakładające szukanie oszczędności w wydatkowaniu energii przede wszystkim w sklepach, a dopiero w drugiej kolejności w biurach.

Podobnie jak w zeszłym roku sklepy sieci Lewiatan miały intensywność zużycia energii niższą od wartości podawanych w branżowych mediach jako średnie dla segmentu sklepów spożywczych.

Zużycie energii wytworzonej w źródłach mobilnych

	Benzyna	Olej napędowy	LPG
Sklepy	18 256,25 MWh	65 421,48 MWh	759,38 MWh
Spółki Regionalne	2 088,74 MWh	127,00 MWh	16,62 MWh
Lewiatan Holding	444,26 MWh	2,04 MWh	nie dotyczy
Razem	**20 789,25 MWh (+175%)**	**65 550,52 MWh (+60%)**	**776 MWh (-75%)**
		Suma	**87 115,77 MWh**

Intensywność zużycia energii

Sklepy	0,47 MWh/m²
Spółki Regionalne	0,15 MWh/m²
Lewiatan Holding	0,13 MWh/m²
Razem	**0,46 MWh/m²**

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

Emisje gazów cieplarnianych

Pośrednie emisje gazów cieplarnianych

Pośrednie emisje gazów cieplarnianych, czyli emisje z zakresu 2 oszacowano na 152 254,66 ton ekwiwalentu CO_2. W 2022 roku wartość ta wynosiła 171 272,03 ton CO_2e. **Redukcja emisji w zakresie Scope 2 wyniosła 11%.**

Emisje związane ze zużyciem energii elektrycznej oszacowano na 141 608,70 ton ekwiwalentu CO_2. W 2022 roku było to 145 942,8 ton CO_2e. **Redukcja wyniosła więc 3%.**

Emisje związane ze zużyciem energii cieplnej pochodzącej z sieci miejskiej oszacowano na 10 645,96 ton ekwiwalentu CO_2. Rok wcześniej było to 25 329,23 ton CO_2e.

Przyczyna tak znacznej redukcji w tym obszarze wiąże się z niedoskonałością zastosowanej metody szacowania, która będzie dawać coraz dokładniejsze wyniki w kolejnych latach, ale początkowo jest podatna na niską jakość danych.

Pośrednie emisje gazów cieplarnianych

Sklepy	152 254,66 ton CO_2e
Spółki Regionalne	170,35 ton CO_2e
Lewiatan Holding	35,29 ton CO_2e
Razem	**152 460,3 ton CO_2e (-11%)**

Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych ze źródeł stacjonarnych

Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych ze źródeł stacjonarnych w segmencie sklepów oszacowano na 11 715,39 ton ekwiwalentu CO_2. W 2022 roku wartość ta wynosiła 12 020,04 tony CO_2e. Redukcja emisji bezpośredniej w zakresie źródeł stacjonarnych w segmencie sklepów wynosi 2,5%.

Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych ze źródeł stacjonarnych

	Olej opałowy	Węgiel	Ekogroszek	Pellet	Drewno opałowe	Gaz ziemny	Gaz propan-butan
Sklepy	1 026,82 ton CO_2e	1 854,21 ton CO_2e	4 841,58 ton CO_2e	48,81 ton CO_2e	43,83 ton CO_2e	3 225,59 ton CO_2e	674,56 ton CO_2e
Spółki Regionalne	brak danych	nie dotyczy	10,65 ton CO_2e	nie dotyczy	nie dotyczy	44,95 ton CO_2e	nie dotyczy
Lewiatan Holding	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	14,99 ton CO_2e	nie dotyczy
Razem	**1026,82 ton CO_2e**	**1 854,21 ton CO_2e**	**4 852,23 ton CO_2e**	**48,81 ton CO_2e**	**43,83 ton CO_2e**	**3285,53 ton CO_2e**	**674,56 ton CO_2e**
						Suma	**11 785,99 ton CO_2e (-2%)**

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych ze źródeł mobilnych

Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych ze źródeł mobilnych oszacowano na 20 699,76 ton ekwiwalentu CO_2. W poprzednim roku wartość ta była o 76% niższa, jednak duży wpływ na jej tegoroczny wzrost ma zmiana struktury sklepów, które dostarczyły danych, oraz zmiana sposobu ich dostarczania w zakresie źródeł mobilnych. Wiarygodne trendy będzie można pokazać po zebraniu danych z trzeciego roku pomiarowego.

Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych ze źródeł mobilnych

	Benzyna	Olej napędowy	LPG
Sklepy	4 142,17 ton CO_2e	15 785,01 ton CO_2e	163,17 ton CO_2e
Spółki Regionalne	473,91 ton CO_2e	30,64 ton CO_2e	3,57 ton CO_2e
Lewiatan Holding	100,8 ton CO_2e	0,49 ton CO_2e	nie dotyczy
Razem	**4 716,88 ton CO_2e**	**15 816,14 ton CO_2e**	**166,74 ton CO_2e**
		Suma	**20 699,76 ton CO_2e (+76%)**

Intensywność emisji gazów cieplarnianych

Intensywność emisji gazów cieplarnianych dla całej sieci Lewiatan jest niższa niż w zeszłym roku o 0,04 tony CO_2e/m^2.

Intensywność emisji gazów cieplarnianych

Sklepy	0,26 ton CO_2e/m^2
Spółki Regionalne	0,06 ton CO_2e/m^2
Lewiatan Holding	0,05 ton CO_2e/m^2
Razem	**0,26 ton CO_2e/m^2**

Spis treści

1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

8.8 Lewiatan dla społeczeństwa (filar II)

8.8.1 Zatrudnienie

Z zebranych przez PSH Lewiatan danych z 262 sklepów wynika, że zatrudnionych w nich było 2785 osób (w skali całej Sieci daje to ponad 34 tys. pracowników). Spośród nich: 2618 (94%) to kobiety, a 167 (6%) to mężczyźni – taka struktura zatrudnienia wynika ze specyfiki branży, w której działamy. W sklepach tych **2660 osób** pracuje na podstawie umowy o pracę, 96 na podstawie umowy cywilno-prawnej, a 29 w innej formie prawnej (np. jako stażyści bądź jako pracownicy z agencji pracy tymczasowej). Wynika stąd, że aż 95,5% pracowników sklepów ma zawartą umowę o pracę. Na podstawie umów cywilno-prawnych zatrudnionych jest zaledwie 3,5% pracowników sklepów. Wśród zatrudnionych 2634 osoby mają umowę na pełen etat (co stanowi 94,59% personelu), na część etatu pracuje 151 osób. Na 370 osób, które odeszły z pracy w zeszłym roku tylko 49 zostało zwolnionych (13%). Pozostałe 87% pracowników odeszło z pracy na własne życzenie. W tym samym czasie do pracy przyjęto 495 osób.

W 125 (48%) spośród ankietowanych sklepów pracownicy otrzymują dodatkowe benefity. Są to przede wszystkim paczki lub bony świąteczne oraz pakiety prywatnej opieki medycznej.

2618 (94%)
to kobiety

167 (6%)
to mężczyźni

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

8.8.2 Edukacja i szkolenia

Edukacja, zwłaszcza przy dynamicznie zmieniających się okolicznościach rynku, jest w PSH Lewiatan szczególnie istotna. Przedsiębiorcy zrzeszeni w Sieci i pracownicy sklepów mogą skorzystać z szerokiej oferty szkoleniowej, która obejmuje zarówno kursy branżowe, jak i te podnoszące kompetencje miękkie. W 2023 roku w szkoleniach oferowanych przez platformę CEL (czyli Centrum Edukacyjne Lewiatan) wzięło udział 5793 uczestników, którzy skorzystali ze 199 modułów edukacyjnych. Łączna liczba ukończonych szkoleń wyniosła 82 391, a sama platforma wzbogaciła się o 18 nowych kursów, w tym 62 nowe zagadnienia.

82 391
szkoleń

199
modułów edukacyjnych

CEL to Centrum Edukacyjne Lewiatan. Powstało ono ponad dekadę temu jako platforma szkoleniowa dla przedsiębiorców i pracowników sklepów, Spółek Regionalnych oraz Lewiatan Holding. Platforma jest również miejscem wymiany wiedzy. W 2021 roku przeszła technologiczną rewolucję oraz zyskała wiele nowych funkcji. Obecnie jest narzędziem dostępnym dla wszystkich pracowników sieci Lewiatan. Można się na nią zalogować również przez smartfon, co umożliwia (w szczególności pracownikom sklepów) dostęp do szkoleń i wiedzy z dowolnego miejsca i na równych zasadach. Na platformie poza szkoleniami znajdują się także webinary, e-learningi i filmy instruktażowe.

„Bezpieczeństwo żywności i higiena w sklepie" Lewiatan

Ten nowy program to zestaw wymagań i zasad gwarantujący konsumentom bezpieczeństwo zdrowotne sprzedawanej żywności w sklepach sieci Lewiatan.

Celem programu jest:

- podwyższenie standardów higieny sklepów i bezpieczeństwa żywności oraz zwiększenie zaufania do naszej organizacji, sklepów i produktów,
- umacnianie w kliencie sklepów Lewiatan przekonania, że żywność, którą kupuje, jest bezpieczna dla jego zdrowia,
- doprowadzenie do wdrożenia i weryfikowania systemu HACCP we wszystkich sklepach PSH Lewiatan.

Program skierowany jest do osób odpowiedzialnych za HACCP w sklepach PSH Lewiatan. W 2023 roku przeszkolono pracowników wspierających sklepy Sieci na trenerów HACCP i audytorów wewnętrznych HACCP, przygotowano również dokumentację HACCP. W ramach programu przeprowadzone zostały warsztaty z audytowania systemu HACCP: **online uczestniczyły w nich 123 osoby**, a w opcji praktycznej w sklepach przeszkolono **109 uczestników**.

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

Szkolenie z systemu HACCP, dostępne na platformie szkoleniowej, ukończyło **1799 uczestników**.

Przedsiębiorcy i pracownicy sklepów aktywnie korzystają również z bazy edukacyjnej, jaką oferuje **Akademia Umiejętności Eurocash**. W 2023 roku na platformie edukacyjnej zalogowanych było łącznie 1828 osób, z czego 558 uczestniczyło w webinariach, a 1339 w warsztatach, 11 osób ukończyło również studia w Szkole Głównej Handlowej o profilu *Zarządzanie przedsiębiorstwem w handlu detalicznym*. Nasi przedsiębiorcy i pracownicy Sieci wzięli również udział w Kongresie Przedsiębiorców Polskiego Handlu AUE, który odbył się w Łodzi: 272 osoby w formule stacjonarnej, a 451 – online.

Z zebranych przez Sieć danych z 262 sklepów wynika, że 187 (71%) spośród nich oferuje pracownikom dodatkowe szkolenia, co stanowi zdecydowaną większość. W zasadzie wszyscy pracownicy ankietowanych sklepów (96%) korzystają z platformy Lewiatan Biznes, żeby się dokształcić i poszerzyć swoją wiedzę o biznesie, połowa z nich zaś sięga po tematy z zakresu zrównoważonego rozwoju.

96%
ankietowanych pracowników korzysta z Lewiatan Biznes

Nowe regulacje, takie jak CSRD i ESRS czy CSDDD, w znaczący sposób wpływają na działalność przedsiębiorstw. Tym istotniejsza jest świadomość na temat roli firm oraz ich długofalowe zaangażowanie na rzecz zrównoważonego rozwoju. Cieszymy się, że Lewiatan Holding dzieli się dobrymi praktykami w tym obszarze, regularnie zgłaszając swoje działania do Raportu „Odpowiedzialny biznes w Polsce", wydawanego od ponad 20 lat przez „Forum Odpowiedzialnego Biznesu".

Leszek Stefaniak
Menedżer projektów
Program Partnerstwa
Forum Odpowiedzialnego Biznesu

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

8.8.3 Urodzeni Przedsiębiorcy

To inicjatywa, która powstała w 2020 roku po to, by wspierać polskich przedsiębiorców w rozwoju ich biznesu. Lewiatan Holding stworzył platformę, która służy do edukacji, pozyskania wsparcia oraz wymiany doświadczeń między przedsiębiorcami. Istotną rolą inicjatywy jest również budowanie pozytywnego wizerunku przedsiębiorców i przedsiębiorczości jako wartości samej w sobie – służą temu prowadzone w ramach projektu liczne badania, webinary, artykuły prasowe oraz komunikacja w social mediach (i na kanałach Urodzonych Przedsiębiorców, i na kanałach PSH Lewiatan).

W 2023 roku ukazało się **90 publikacji** w mediach ogólnopolskich i regionalnych o **łącznym zasięgu 57 739 857 odbiorców**. W 2023 roku działania były skupione wokół następujących tematów:

- Umiejętność budowania zdrowej równowagi między aktywnością zawodową a życiem prywatnym i redukowanie stresu w pracy.
- Uwarunkowania w prowadzeniu biznesu, które wynikają z przynależności do określonej płci.
- Rosnące koszty prowadzenia działalności gospodarczej.
- Umiejętność skutecznego odpoczywania i oderwania się od pracy w okresie urlopowym.
- Wspieranie najbardziej potrzebujących, szczególnie w okresie świątecznym.
- Dbanie o dobrostan pracowników.
- Wypalenie zawodowe.

URODZENI PRZEDSIĘBIORCY

Urodzeni Przedsiębiorcy
Kliknij i poznaj stronę inicjatywy

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

8.8.4 Lokalnie odpowiedzialny – działania na rzecz otoczenia

Działania edukacyjne dla swoich klientów z zakresu zrównoważonego rozwoju (głównie poprzez akcje plakatowe) **prowadzi 24% sklepów**. Wśród naszych placówek **38% sklepów angażuje się w działania na rzecz lokalnej społeczności** – w szczególności w zbiórki żywności, ale także w organizację lokalnych festynów.

Poznaj dobre praktyki:

DZIEŃ DZIECKA po sąsiedzku!

LOKALNIE KUPUJĘ, nie marnuję!

IV Festiwal PRODUKTÓW LOKALNYCH

MURAL EDUKACYJNY

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

I kwartał

Styczeń

31. Finał WOŚP – w sztabie Fundacji #6260, podczas 31. Finału WOŚP zebraliśmy blisko **153 tys. zł.** Fundacja PSH Lewiatan. Blisko Twoich potrzeb w 2023 roku koordynowała zbiórkę w **609 placówkach sieci Lewiatan**, które od połowy grudnia dołączyły do największej na świecie orkiestry. Przez 6 tygodni skarbonki WOŚP były dostępne dla wszystkich osób, które chciały dołączyć do zbiórki podczas codziennych zakupów.

Luty

Wsparcie Centrum Sportów Walki w Dębicy – darowizna na rzecz inicjatywy sportowej przeznaczonej dla dzieci i młodzieży organizowanej przez klub.

Marzec

Zbiórki żywności we współpracy z Federacją Banków Żywności oraz lokalnymi organizacjami – w 74 sklepach zebraliśmy 5,7 tony żywności dla potrzebujących.

II kwartał

Maj

Dzień Dziecka w muzeum Etnograficznym we Włocławku – przekazaliśmy słodycze i gadżety fundacyjne na event w muzeum włocławskim organizowany przez Fundację Caietanus.

Pomoc w pikniku i dla domu dziecka – naszymi gadżetami wpieraliśmy też piknik organizowany przez sklepy Lewiatan w ramach Spółki Partner, przekazaliśmy je też Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej nr 1 zgłoszonej przez Lewiatan Żory.

Czerwiec

Zwolnienie z pracy... w ten piękny dzień – inicjatywa dla pracowników Lewiatan Holding pod nazwą „Zwolnienie z pracy". Dzieci pracowników przygotowywały graficzne lub pisemne zwolnienie z pracy dla swoich rodziców. Uprawniały one ich do wyjścia z pracy 3 godziny wcześniej (w określonych dniach), by mogli spędzić więcej czasu z rodziną.

Dzień Dziecka po sąsiedzku – kolejna, tegoroczna edycja eventów odbyła się w sklepach Sieci w sobotę 3 czerwca. Przedsiębiorcy wraz ze swoimi pracownikami oraz dostawcami

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

przygotowali wiele atrakcji dla najmłodszych klientów. Takie działania wzmacniają integrację w lokalnych społecznościach i udowadniają, że sklep to coś więcej niż miejsce robienia zakupów.

XI Turniej Karate Kyokushin w Płocku – mistrzostwa Polski dla dzieci, darowizna rzeczowa dla adeptów sztuk walki. Impreza wspierana przez Fundację od 2022 roku, służąca promocji zdrowego i aktywnego stylu życia wśród młodego pokolenia oraz rozwijaniu ich pasji.

III kwartał

Lipiec i sierpień

Wsparcie dziecka chorego na nowotwór – zbiórka pieniędzy na konto Fundacji dla chorującego na nowotwór wnuka naszej franczyzobiorczyni.

Pomoc rodzinie zmarłego pracownika sklepu sieci Lewiatan – zbiórka pieniędzy na konto Fundacji.

Rajd Rowerowy w Lubieniu Kujawskim – darowizna od Fundacji w postaci nagród dla uczestników. Wspólnie z Akademią Pszczelarstwa i Zrównoważonego Rozwoju nasza Fundacji wspierała sierpniowy Rajd Rowerowy w Lubieniu Kujawskim. Dla 200 pierwszych uczestników razem z organizatorami przygotowaliśmy pakiety startowe, w skład których wchodziły m.in. przekazane przez naszą Fundację worko-plecaki. Ponadto dla najmłodszych rowerzystów przygotowaliśmy także Lewiatankowe niespodzianki. Tego typu wydarzenia pozytywnie wpływają na budowę dobrych relacji w lokalnych społecznościach, niosąc za sobą także wiele aspektów promocji zdrowego trybu życia oraz idei zrównoważonego rozwoju.

Wrzesień

Lokalnie odpowiedzialny – inicjatywa odbywająca się w ramach ogólnopolskiej akcji Sprzątanie świata, zrealizowana we współpracy z dostawcami marki własnej i Fundacją PSH Lewiatan przez pracowników Lewiatan Holding. Zgłoszone zespoły w zamian za najaktywniejszą zbiórkę śmieci w najbliższej okolicy otrzymały nagrody edukacyjne oraz artykuły do sprzątania pozyskane od jednego z dostawców marki własnej Lewiatan. Każdy zespół otrzymał rękawiczki i worki. Po akcji pracownicy wysyłali fotorelacje, prezentacje i opis swoich ekosukcesów.

Mural edukacyjny przy sklepie Lewiatan – Fundacja Lewiatan wraz ze Spółką Regionalną Lewiatan Opole wsparła inicjatywę przedsiębiorczyni Elżbiety Grodzkiej z Poznania, która postanowiła na ogrodzeniu swojego sklepu przygotować mural edukacyjny, w tworzenie którego zaangażowała także klientów swojego sklepu. W dniu

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

malowania muralu przy sklepie zorganizowano poczęstunek, a twórczej zabawie towarzyszyły animatorki i artystki będące autorkami projektu.

IV kwartał

Październik, listopad i grudzień

Wsparcie Klubu Sportowego Odra Nietków – po raz drugi przekazaliśmy darowiznę pieniężną na rzecz klubu, który wspierany jest na trzech poziomach: przez jednego z przedsiębiorców, Spółkę Regionalną oraz naszą Fundację, by pomagać młodym sportowcom w rozwoju ich talentu.

Zbiórki żywności we współpracy z Federacją Banków Żywności oraz lokalnymi organizacjami – ponad 6 ton żywności zebrano 24 i 25 listopada 2023 roku podczas świątecznej zbiórki żywności w sklepach PSH Lewiatan! Tegoroczny wynik jest o prawie 1,5 tony wyższy niż z 2022 roku. Do oznakowanych koszy sklepowych trafiały najczęściej podstawowe produkty spożywcze z długim terminem przydatności do spożycia, takie jak mąka, olej, makarony, kasze, ryż czy konserwy. Nie zabrakło też dżemów, bakalii i słodyczy. W koszach znalazły się również potrzebne w każdym domu artykuły higieniczne. Zebrane dary w postaci świątecznych paczek trafiły do osób samotnych, niepełnosprawnych i borykających się z wieloma innymi problemami. W jednym ze sklepów PSH Lewiatan w Piekoszowie w ciągu zaledwie dwóch dni wolontariusze zebrali ponad 960 kg darów!

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

Mieszkańcy Piekoszowa i okolic pokazali, że mają wielkie i otwarte na potrzebujących serca. To również sukces współpracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie i Federacji Polskich Banków Żywności, Kieleckiego Banku Żywności i przedsiębiorcy Lewiatana.

Listy do Mikołaja – coroczna akcja, w którą angażują się pracownicy Lewiatan Holding (22 prezenty dla podopiecznych włocławskich placówek opiekuńczo-wychowawczych), a w tym roku także przedstawiciele Spółek Regionalnych, które przekazały środki finansowe na zrealizowanie marzeń 9 podopiecznych domów dziecka z centralnej i północno-wschodniej Polski.

Charytatywne warsztaty z przygotowywania świątecznych wieńców połączone z lokalną aukcją – podczas spotkania wigilijnego pracownicy Lewiatan Holding przygotowywali pod okiem florystki wieńce, które następnie chętni mogli wylicytować, a zadeklarowaną kwotę przekazywali na konto Fundacji Lewiatan. Zebrane środki zostały przekazane dla podopiecznych Domu Dziecka „Calineczka" we Włocławku i przeznaczone na zimowy wypoczynek.

Wsparcie finansowe Choinki Dobrych Serc – wydarzenia, podczas którego blisko 520 dzieciaków uczestniczyło w warsztatach, zabawach oraz otrzymało swoje wymarzone prezenty świąteczne **o łącznej wartości blisko 130 tys. zł.** Wydarzenie to po raz siódmy zorganizowane zostało przez Fundację Dobrych Inicjatyw.

Wsparcie finansowe charytatywnego musicalu – spektakl odbył się w grudniu w teatrze Variété w Krakowie, przygotowała go Serdeczna Fundacja Hearty z Krakowa. Dochód z niego przeznaczony jest na stypendia edukacyjne dla dzieci i młodzieży będącej w trudnej sytuacji materialnej.

Darowizna finansowa na zakup cytrusów i słodyczy jako świąteczne wsparcie ratowników medycznych – akcja zorganizowana i koordynowana przez Fundację Dobre Inicjatywy.

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

8.8.5 Projekty Fundacji PSH Lewiatan. Blisko Twoich potrzeb

Beneficjent	Cel	Termin akcji	Przekazywane rzeczy	Wartość przekazanej darowizny (zł)
Osoby potrzebujące wsparcia w wyniku trudnej sytuacji życiowej	odbudowa spalonego sklepu, pomoc w trudnej sytuacji życiowej po śmierci współmałżonka	styczeń 2023, październik 2023	środki pieniężne, w tym zebrane w ramach darowizn z poleceniem dalszego przekazania	22 010,00 zł
32. Finał WOŚP	walka z sepsą	luty 2023	środki pieniężne zebrane w ramach sztabu	152 935,56 zł
Centrum Sportu Walki Dębica	promocja aktywności fizycznej wśród społeczności lokalnych	luty 2023	środki pieniężne	2 000,00 zł
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1, Jastrzębie-Zdrój	wsparcie projektu skierowanego do dzieci z lokalnych społeczności	kwiecień 2023	kolorowanki, puzzle, pluszaki	433,42 zł
Szkoła Podstawowa nr 2	wsparcie charytatywnej loterii fantowej	maj 2023	książki, kolorowanki, puzzle, długopisy, smycze, worki	485,59 zł
Płocki Klub Sportowy Karate	wsparcie organizacji Mistrzostw Polski w Karate dla Dzieci i Młodzieży	maj 2023	puzzle, worki	1 187,16 zł
Fundacja Caietanus	wsparcie organizacji paczek z okazji Dnia Dziecka	maj 2023	książki, kolorowanki, puzzle, worki	602,12 zł
Partner Sp. z o.o.	wsparcie organizacji eventu dla lokalnej społeczności	czerwiec 2023	książki, kolorowanki, puzzle, worki	1 371,16 zł

Spis treści
1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

Wsparcie dla chłopca chorującego na nowotwór (via siepomaga.pl)	wsparcie zbiórki na leczenie	sierpień 2023, październik 2023	środki pieniężne w tym darowizna z poleceniem dalszego przekazania	6 000,00 zł
Fundacja Akademia Pszczelarstwa	wsparcie organizacji rajdu rowerowego dla lokalnej społeczności	sierpień 2023	książki, kolorowanki, puzzle, worki	2 275,90 zł
Stowarzyszenie Nowoczesny Włocławek	wsparcie lokalnej inicjatywy społecznej	wrzesień 2023	książki, kolorowanki, puzzle,	139,80 zł
Florentyna Macioszczyk	wsparcie realizacji muralu edukacyjnego	wrzesień 2023	środki pieniężne – umowa o dzieło	3 000,00 zł
Klub Sportowy Odra Nietków	promocja aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży w społeczności lokalnej	październik 2023	środki pieniężne	3 000,00 zł
Fundacja Światło	wsparcie lokalnej inicjatywy społecznej	listopad 2023	kolorowanki, puzzle,	89,69 zł
Fundacja Hearty	wsparcie programu stypendialnego dla dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym	listopad 2023	środki pieniężne	4 000,00 zł
Fundacja Dobre Inicjatywy	wsparcie ratownictwa medycznego	grudzień 2023	środki pieniężne	4 000,00 zł
Federacja Banków Żywności	wsparcie działalności statutowej	grudzień 2023	żarówki (zmiana etykiety)	14 835,03 zł
Fundacja Dobrych Inicjatyw	wsparcie projektu Choinka Dobrych Serc	grudzień 2023	środki pieniężne	4 000,00 zł
				203 530,40 zł

Spis treści

1. Wprowadzenie do raportu
2. List Prezesa PSH Lewiatan
3. Jak zarządzać zrównoważynym rozwojem w czasie zmiany?
4. O Polskiej Sieci Handlowej
5. Model biznesowy, strategia i łańcuch wartości
6. Struktura organizacyjna i właścicielska PSH Lewiatan
7. Produkty i usługi
8. Zrównoważony rozwój w PSH Lewiatan
9. O Raporcie

9
O Raporcie

Oddajemy w Państwa ręce drugi już Raport zrównoważonego rozwoju PSH Lewiatan za 2023 rok. Prezentowane dane, zarówno jakościowe, jak i ilościowe, zostały zebrane na podstawie wiedzy o tym, jak już w niedalekiej przyszłości będzie wyglądać zakres ujawniania działań firm w obszarze zrównoważonego rozwoju. Wewnątrz naszej organizacji od 2022 roku trwa proces, którego celem jest wdrożenie wytycznych o zrównoważonym rozwoju oraz całościowe zorganizowanie procesu raportowania ESG zgodnie z Dyrektywą o raportowaniu zrównoważonego rozwoju (CSRD), która dosłownie kilka dni po publikacji niniejszego Raportu zacznie obowiązywać na gruncie prawa polskiego w zmienionej Ustawie o rachunkowości. Na bieżąco śledzimy proces legislacyjny w tym obszarze. Zdajemy sobie również sprawę z tego, że zbieranie oraz publikowanie danych zgodnie z Europejskimi Standardami Sprawozdawczości Zrównoważonego Rozwoju (ESRS) będzie dużym wyzwaniem dla całego biznesu w Polsce, w tym także dla naszej Sieci, która ma bardzo skomplikowaną strukturę. Dlatego też zleciliśmy opracowanie szczegółowej ekspertyzy prawnej, która będzie stanowić dla nas wytyczne, w jaki sposób mamy kształtować ten proces w najbliższym czasie.

Rok 2023 był kolejnym rokiem, w którym zbieraliśmy dane z obszaru środowiskowego i społecznego. Z uwagi na model naszego biznesu, jakim jest franczyza partycypacyjna, ich przekazywanie na potrzeby niniejszego Raportu odbywa się w sposób dobrowolny. Dlatego też dużym priorytetem dla nas jest zadbanie o to, żeby szerzyć wśród przedsiębiorców wiedzę o ESG oraz wytrwale i konsekwentnie budować system służący pozyskiwaniu danych. W tym roku zostały one zebrane z **262 sklepów, 16 Spółek Regionalnych oraz Lewiatan Holding**, dane finansowe zaś dotyczą działań Lewiatan Holding. Podczas procesu zbierania danych wykorzystano ankietę, a dobrowolnie biorący w badaniu przedsiębiorcy **odpowiedzieli łącznie na 115 pytań**. Opierając się na uzyskanych wartościach, oszacowano wyniki dla całej sieci Lewiatan. Dane środowiskowe zostały obliczone na podstawie danych z ankiet oraz współczynników opracowanych przez KOBIZE i DEFRA.

Prezentowane dane dotyczą działań obejmujących 2023 rok, tam gdzie dotyczą innego okresu, jest to zaznaczone. Na dzień publikacji raportu istotnie zmieniły się jednak informacje dotyczące systemu kaucyjnego. Ustawodawca wybrał operatorów systemu i doprecyzował system zbierania odpadów, zrezygnowano również ze zbioru opakowań po produktach mlecznych, o co apelowała nasza branża. Dane z obszaru środowiskowego i społecznego były zbierane w od marca do kwietnia 2024 roku. W ich przygotowanie zaangażowali się zarówno pracownicy, jak przedsiębiorcy na różnych poziomach organizacji. Bardzo dziękujemy im za kolejny rok współpracy i wsparcia dla tego nowego w naszej firmie procesu.

Kontakt w sprawie Raportu
Katarzyna Długa
Liderka obszaru ESG

e-mail: katarzyna.dluga@lewiatan.pl

LEWIATAN

LOKALNIE ODPOWIEDZIALNY

W razie pytań dotyczących Raportu zapraszamy do kontaktu:

raportesg@lewiatan.pl

raportesg.lewiatan.pl